

Ritzen eist half miljard voor 'nuttig' onderzoek

Ritzen pleit al jaren voor meer landelijke prioriteitsstelling in het onderzoek. Ook wil hij meer invloed van kabinet en Kamer op de keus van onderzoeksthema's. Toch zag hij vorig jaar nog van ingrijpen af, toen de universiteiten met NWO afspraken maakten over selectie van top-onderzoek en zelf toezegden dat ze zich meer zouden richten op prioriteiten van de overheid. De instellingen zouden hierover komend jaar rapporteren. Maar nu kiest Ritzen toch voor een hardere aanpak. In zijn nog vertrouwelijke Hoger Onderwijs- en Onderzoekplan (HOOP) komt Ritzen volgende week met het plan om stapsgewijs een half miljard gulden weg te halen bij de universiteiten. NWO gaat dit geld verdelen over univer-

door
Frank
Steenkamp
HOP

sitaire onderzoeksprojecten, op basis van 'kwaliteit en relevantie'. De uitvoering van het onderzoek blijft dus bij de universiteiten, maar ze verliezen wel hun zeggenschap erover. Ook kunnen er verschuivingen tussen faculteiten en universiteiten optreden.

Niet netjes

'Dit doorkruist alle afspraken', was maandag de verbaasde reactie van VSNU-voorzitter prof.dr.s. Rien Meijerink. Pas een jaar geleden sloten VSNU en NWO immers een

Minister Ritzen wil de universiteiten de zeggenschap ontnemen over een vijfde van hun onderzoeksbudget. De organisatie NWO mag dit geld landelijk toewijzen voor onderwerpen die de politiek relevant vindt. Met dat ingrijpende plan komt minister Ritzen op Prinsjesdag. De universiteiten reageren verontwaardigd.

akkoord waarin NWO zeggenschap kreeg over honderd miljoen gulden universitair geld, om daarmee het top-onderzoek te versterken. Ritzen nam die afspraak over. Meijerink: 'Wij zitten midden in de selectie van dat top-onderzoek. Maar als de minister óók nog ons geld aan NWO gaat geven, vraag ik mij af of we daar nog mee moeten doorgaan.' Ook VVD-Kamerlid Monique de Vries is verrast: 'Ik dacht dat er in goed overleg afspraken waren gemaakt. Dan gaat zo'n ingreep van een half miljard wel héél ver.'

Ze vindt het ook gek dat er niet vooraf overlegd is. 'Dat is niet netjes. Met zulke maatregelen hoor je de universiteiten niet te overvallen.' Over principiële voors en tegens heeft ze nog geen oordeel.

Ritzens partijgenoot Wim van Gelder reageert positiever. Hij noemt overheveling van geld naar NWO 'een logisch vervolg op eerdere discussies'. De universiteiten waren hem toch te veel gericht op het afhouden van werkelijke invloed. 'Het bleef een kwestie van achteraf opschrijven dat men accenten verlegd had, met alle discussie die daar bij hoort. Nee, dan is het helderder om geld te laten verdelen door een instantie als NWO.' Wel vindt hij dat die overheveling geleidelijk moet, om een ontslaggolf bij de universiteiten te vermijden.

Overigens waren de universiteiten het vorige week vrijdag in VSNU-

verband juist eens geworden over hun eigen visie op het onderzoeksbeleid. De instellingen willen zelf 'profilering' en 'maatschappelijke afstemming' realiseren en zich hierover achteraf verantwoorden. De technische universiteiten, waaronder de TUE, vroegen wel meer aandacht voor toepassingsgericht onderzoek, maar die kritiek werd met enkele tekstaanpassingen verholpen. Daarmee leek alle kou uit de lucht.

Nu de ingreep van Ritzen een streep door de VSNU-visie haalt, komt ook de eendracht van de universiteiten weer onder druk te staan. Vooral instellingen met veel 'relevant' onderzoek kunnen winst verwachten van de ministeriële ingreep. Zo zegt het Twentse collegelid F. Schutte: 'Wij zijn er niet tegen om geld over te hevelen naar NWO, mits dat met mate gebeurt. Als die organisatie zijn structuur aanpast, mag NWO wat ons betreft een 'research council' worden die landelijk het onderzoeksgeld verdeelt.'

Toch groen licht voor GRAIL-project

door
Desiree
Meijers

Onze teleurstelling was groot toen de organisatie voor Fundamenteel Onderzoek der Materie (FOM) het verzoek om subsidie

afwees', aldus prof.dr. Fons de Waele van de vakgroep Lage Temperaturen van de faculteit Technische Natuurkunde. De Waele is één van de vijf GRAIL-projectpartners. De verwachtingen zijn hoog gespannen over dit project van Nobelprijs-niveau, dat streeft naar de eerste meting van zwaartekrachtgolven op aarde. Het GRAIL-team nam de kritiek ter harte en na vereende actie gaf het FOM deze week alsnog groen licht voor het project.

In eerste instantie is met het GRAIL-project een bedrag van tien miljoen gulden gemoeid. Voor dat geld kunnen de TUE, de Rijksuniversiteit Leiden, de Universiteit Twente, de Universiteit van Amsterdam en het Nederlands Instituut voor Kern- en Hoge Energie Fysica (Nikhef) zich gedurende twee jaar verdiepen in de haalbaarheid van het project. Voor de realisatie van het GRAIL-project in de drie daaropvolgende jaren, is dan nog eens 30 à 40 miljoen nodig. Het verzoek voor subsidie van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) moest ingediend worden via FOM. De wetenschappers hopen dat deze stichting ook vijf miljoen uittrekt voor dit project. Donderdag 28 augustus kreeg men echter een afwijzing van het FOM. De motivatie bestond uit drie punten van kritiek: het FOM vond dat het Nikhef zelf ook een deel van het project kon financieren, het projectmanagement was niet goed vastgelegd en de risico-analyse was te zwak onderbouwd. De Waele is erg te spreken over de steun die hij in de daaropvolgende

periode ontving van het College van Bestuur en het faculteitsbestuur van Natuurkunde. Niet alleen De Waele zal gelukkig zijn geweest met het bericht dat FOM de verbeterde versie zal doorsluisen naar NWO. 'We hadden ook andersom kunnen werken', zegt De Waele. 'Maar uiteindelijk zou FOM toch om advies gevraagd zijn door NWO.' De eerste intelligente sluis is gepasseerd en nu zal NWO nog voor het eind van het jaar laten weten of het GRAIL-project echt doorgaat. De Waele is zelfverzekerd over de afloop. 'We zijn bezig met een fantastisch project dat zal leiden tot een hele nieuwe fysica.'

De GRAIL is een opstelling in de vorm van een koper/aluminiumlegering bol met een doorsnede van drie meter, die bewegingsloos moet worden opgehangen in een cryostaat (cryo is koud, statisch is vasthouden). Gravitatiestraling, voor het eerst beschreven door Einstein, maar nog nimmer gemeten op aarde, komt vrij bij een ontploffende ster of supernova. De trilling die hierbij op aarde gemeten kan worden bedraagt 10 tot de -21ste meter. Voor alles moet dus voorkomen worden dat de bol door andere factoren dan een ontploffende ster beweegt. Het ontwerp voor het ophangstelsel van deze gigantische thermoskan van acht meter hoog met een gewicht van honderd ton komt voor rekening van de TUE. Prof. Giorgio Frossati uit Leiden die het idee bedacht, is in staat om de gewenste temperatuur van 15 millikelvin in de cryostaat te bereiken. Hiermee wordt voorkomen dat warmtetril-

ling de bol beweegt. Met al bestaande opstellingen in Duitsland, Italië en Amerika kunnen alleen supernova's uit ons melkwegstelsel gemeten worden. Het voordeel van het GRAIL-project is dat de detectoren volgens De Waele zo sterk zijn dat zij in staat zijn om ook gravitatiestraling te meten uit de andere sterrenstelsels die deel uitmaken van het veel verder afgelegen Virgo-cluster. Omdat er per eeuw

slechts een paar sterren ontploffen in ons melkwegstelsel, neemt de frequentie daarvan uiteraard toe (tot één keer per maand) als je zoals GRAIL ook verder kunt. Wie het eerst de gravitatiestraling kan meten, zal de meeste wetenschappelijke roem oogsten. Wanneer alles lukt zoals beoogd, denkt De Waele zeker aan een Nobelprijs voor de bedenker van de opstelling, zijn collega prof. Frossati.

Deze week

3 De wet Modernisering Universitaire Bestuursstructuur wordt bij de TUE ingevoerd. Op 1 september zijn de nieuwe faculteitsbesturen benoemd, die gaan functioneren volgens de MUB.

5 Ir. Marc Maurer, oud-bouwkundestudent en momenteel aio aan de TUE, maakte virtuele 3D-modellen van de installatie van wereldberoemde architect Libeskind, die momenteel in het Nederlands Architectuurinstituut staat.

14 De oude cardio-fitness-ruimte is afgelopen zomer verdubbeld qua omvang en aanzienlijk vernieuwd. De nieuwe accommodatie moet aan de grote vraag naar deze vorm van sportbeoefening voldoen.

Horowitz en de Philishave

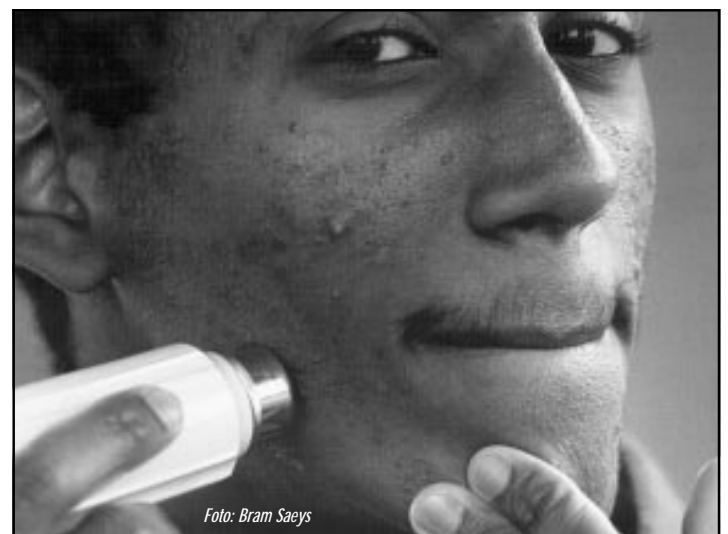

Foto: Bram Saeyns

Met de fietsdynamo in gedachte kwam Alexandre Horowitz, van 1958 tot 1974 hoogleraar aan de THE, in 1939 op het idee om het al bestaande elektrische scheerapparaat op te rollen en een roterend snijmesje te maken. Dit was de geboorte van de Philishave, waarvan nu al ruim 320 miljoen exemplaren geproduceerd zijn. De

nieuwe tentoonstelling van Stedelijk Museum, die vrijdag door Frits Philips geopend zal worden, geeft zowel een overzicht van de levensgeschiedenis van de Philishave als van de ingenieuze ingenieur Alexandre Horowitz. Meer hierover is te lezen op pagina 7.

Mensen

Op donderdag 18 september om 16.00 uur promoveert **ir. Maurice Claessens** in promotiezaal 4 van het auditorium op zijn proefschrift 'Finite element modeling of the human head under impact conditions'. Promotoren: prof.dr.ir. J. Janssen en prof.dr.ir. J. Wisman.

Op vrijdag 12 september om 16.00 uur houdt **prof.dr. Dick Broer** in de blauwe zaal van het auditorium zijn intreedende 'Plastics in de informatiemaatschappij'. Broer is begin dit jaar benoemd tot deeltijd hoogleraar op het vakgebied Polymeren voor Informatie- en Communicatietechnologie bij de faculteit Scheikundige Technologie.

Op woensdag 17 september om 16.00 uur promoveert **ir. Martijn van Hardeveld** (1970) in promotiezaal 4 van het auditorium op zijn proefschrift 'Elementary reactions in the catalytic reduction of NO on Rhodium surfaces'. Promotoren: prof.dr. R. van Santen en prof.dr.ir. J. Geus (Universiteit Utrecht).

Op woensdag 17 september om 16.00 uur promoveert **ir. Erik Diks** in promotiezaal 5 van het auditorium op zijn proefschrift 'Controlling divergent multi-echelon systems'. Promotoren: prof.dr. A. de Kok en prof.dr. J. Wessels.

Op vrijdag 19 september om 16.00 uur promoveert **ir. Marcel van der Schans** in promotiezaal 4 van het auditorium op zijn proefschrift 'Capillary electrophoresis of DNA'. Promotoren: prof.dr.ir. F. Everaerts en prof.dr.ir. C. Cramers.

Na veertig jaar overheidsdienst gaat **Harrie Theelen** de TUE verlaten. Hij is 33 jaar werkzaam geweest bij de TUE, waarvan de laatste twintig jaar bij de Stralingsbeschermingsdienst. Daarnaast is hij bijzonder actief geweest ten behoeve van de Personeelsvereniging. Op vrijdag 3 oktober is er een informele afscheidsbijeenkomst in het PVOC, vanaf 16.30 uur.

Vredescentrum en Internet

Het Vredescentrum houdt vrijdag 19 september een congres met als thema 'Ontwricht Internet de samenleving?'. De middag begint om 13.30 uur in de blauwe zaal van het auditorium en duurt tot 16.00 uur. Diverse sprekers zullen de revue passeren, onder andere prof.dr. Joseph Weizenbaum (MIT), die een lezing houdt over 'Internet and power'.

Weizenbaum verwierf onder meer faam met het taalherkenningsprogramma ELIZA.

Vergadering OPTUE

Donderdag 11 september vergadert het OPTUE. Aan bod komen onder andere: invulling SOP/SUM-regeling in relatie met de FPU, raamregelingen uittreden en stand van zaken bezuinigingsoperatie.

PV Nieuws

Nieuwe inschrijfmethode

Bij het inschrijven zal in het vervolg het principe worden gehanteerd, dat uw inschrijving pas geldt als u hebt betaald. Er zijn twee betaalmogelijkheden: contant op het inschrijfadres, of per giro onder vermelding van de activiteit waaraan u mee wilt doen. U wordt vriendelijk verzocht per activiteit het bedrag over te maken op giro-nummer 1084897, t.n.v. de penningmeester PV-TUE te Mierlo. Hij zorgt dan voor uw inschrijving in volgorde van binnenkomst van de betalingen. Bij inschrijving voor een reis dienen de deelnemers tien procent van de reissom (met een minimum van fl. 100,-) te betalen. Deze aanbetaling geldt mede als inschrijving.

Najaarsprogramma

- September
 - 7, Jeu de Boules-dag
 - 12, Vertrek Spanje-reis
 - 25, Cursus Tiffany
 - 28, Culinaire wandeling Winterswijk
- Oktober
 - 5, Wijnproeverij
 - 9, Cursus Zelfverdediging
 - 17, Zaalvoetbaltoernooi
 - 17, Whiskyproeverij
 - 21, Cursus Bloemschikken
 - 28, Algemene ledenvergadering
- November
 - 7, Port- en kaasproeverij
 - 14, Bowlingavond
 - 21, Mosselavond
 - 22, Mosselavond

Orde en chaos in de stedenbouw

Prof. John Habraken, in de jaren '60 de eerste decaan van de faculteit Bouwkunde, en Winny Maas, representant van de jongere lichting architecten, geven een lezing en gaan daarna met elkaar in debat tijdens het Qafé. Het thema is 'Orde en chaos in de stedenbouw en architectuur'. Habraken legde als decaan met de later fel bekritiseerde SAR-methode in 1967 het theoretische fundament onder de faculteit Bouwkunde. Na een roerige tijd aldaar trad hij eind jaren '60 terug. Na een verblijf van 25 jaar als hoogleraar in Amerika is

Habraken terug in Nederland. Architect Winny Maas, voormalig medewerker van het bureau OMA van Rem Koolhaas en lid van architectenbureau VRMDV, werd de laatste tijd vooral bekend met zijn ontwerp voor het nieuwe VPRO-gebouw. De discussie staat onder leiding van Maarten Kloos, onder meer bestuurslid van het Stimuleringsfonds voor Architectuur. Het Qafé vindt plaats op maandag 15 september in Plaza Futura en begint om 20.00 uur.

SG-Aktueel

Maandag 15 september, 12.45-13.30 uur, blauwe zaal, auditorium

Jan Marijnissen

De democratische revolutie is begonnen. De socialisten winnen ongelooflijk veel terrein. GroenLinks lijkt haar aantal zetels te gaan verdubbelen bij de Tweede Kamerverkiezingen in mei volgend jaar en de Socialistische Partij zal volgens de peilingen haar deel van de macht in Nederland zelfs verdrievoudigen. De twee partijen lijken samen goed voor meer dan vijftien zetels. Is socialisme weer in, of is de winst toe te schrijven aan de populariteit van de partijleiders? Of is de unieke manier waarop de SP politiek bedrijft de oorzaak? Waarschijnlijk zijn niet al hun kiezers immers 'tegenstemmers'. De politicus die verantwoordelijk is voor deze verschuiving op het politieke toneel, komt aanstaande maandag uitleg geven bij SG-Aktueel. Partijleider en fractievoorzitter van de Tweede Kamerfractie van de SP, Jan Marijnissen, komt antwoord geven op vragen als: Wat maakt de SP zo populair? Wat is de kracht van de SP? Wat wil ze nog meer, behalve tegenstemmen?

Sixma Organische Chemie Prijs 1997

Chrétien Hermse en Ronald Ligthart, beiden derdejaars Scheikundige Technologie, hebben de Sixma Organische Chemie Prijs 1997 gewonnen. Deze prijs, bestaande uit een oorkonde, een naslagwerk op het gebied van organische chemie en een dinerbon, werd tijdens een feestelijke bijeenkomst op 1 september uitgereikt door prof.dr. E. Meijer. Met ingang van het studiejaar 1992-1993 heeft de vakgroep Organische Chemie deze aanmoedigingsprijs voor chemici ingesteld. Deze Sixma Organische Chemie Prijs wordt toegekend aan die studenten die een uitstekende prestatie hebben geleverd in de Organische Chemie. Zowel Inleiding Organische Chemie en Organische Chemie 1, alsmede het organische deel van het practicum Maken en Meten moeten alledrie op meer dan voortreffelijke wijze afgerond zijn.

De prijswinnaars Chrétien Hermse (rechts) en Ronald Ligthart. Foto: Bert Jansen

Colofon

Onafhankelijk weekblad van de Technische Universiteit Eindhoven.

© 1997. Auteursrechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van boekdruk of welk medium dan ook zonder voorafgaande toestemming van de hoofdredacteur.

De redactie behoudt zich het recht voor om aangeboden artikelen, van welke aard dan ook, te wijzigen.

Redactie:
Fred Gaasendam (hoofdredacteur), Han Konings (eindredacteur), Désiree Meijers, Gerard Verhoogt

(Student)Medewerkers:
Miguel Alvares, Roel van de Berg (cartoonist), John Buijtes, Walter Ebert (Internet-pagina's), Caspar Jans, Sandra Janssen, Emile Martens, René ter Riet, Willem van Rossum, Bram Saeys (fotograaf), Maurice Schaeken, Lieke van Spreeuwel, Moniek Stoffele, Huibert Spoorberg

Redactieraad:
mr.drs. Ben Donders (secretaris), prof.dr.ir. Jan de Graaf, Francine Oving, drs. Maarten Pieterse (voorzitter), prof.dr. Frans Sluijter

Ontwerp en lay-out:
Ben Mobach

Druk:
Drukkerij E.M. de Jong B.V.
BaarleNassau

Advertenties:
Van der Meulen Promotions, Fivel 27, Postbus 413, 9200 AK, Drachten, Tel. 0512-520936, Fax 0512-517415
e-mail: vdm@euronet.nl
<http://www.vdm-promotions.com/>

Kopij:
Kopij moet op diskette een week voor de verschijningsdatum voor 15.00 uur in het bezit van de redactie zijn.

Redactie-adres:
Technische Universiteit Eindhoven, HG 1.19, postbus 513, 5600 MB, Eindhoven, Tel. 040-2472961/2473815; Hoofdredactie, HG 1.20, Tel. 040-2474441, Fax 040-2456033
e-mail: cursor@cur.tue.nl
http://www.tue.nl/studium_cursor/cursor.html

Open opinies:
Lezersbrieven worden alleen dan geplaatst als ze kort en zakelijk zijn. Alle kopij dient te zijn voorzien van de naam en telefoonnummer van de afzender.

De uitvoering van de MUB aan de TUE

door
Fred
Gaasendam

Er is een duidelijk tijdspad zichtbaar, waarover de veranderingen in de MUB worden ingevoerd: eerst vinden de veranderingen in de top van de hiërarchische structuur plaats, vervolgens in de echelons daaronder.

De hoogste macht in de MUB-structuur is inmiddels geïnstalleerd: de Raad van Toezicht. Deze raad heeft taken van de minister van O,C&W overgenomen. De raad bestaat uit vijf leden die benoemd en ontslagen worden door de minister. Deze raad controleert het CvB van de universiteit. De Raad van Toezicht heeft het laatste woord over het bestuurs- en beheersreglement, het instellingsplan, de begroting en de verslaglegging, het besluit inzake de keuze met betrekking tot het medezeggenschapsstelsel en van een gemeenschappelijke regeling betreffende samenwerking met een andere instelling voor hoger onderwijs.

De veranderingen ten aanzien van de bestuurslaag in de top van de universiteit zijn al langer bekend:

Stukje bij beetje wordt de wet Modernisering Universitaire Bestuursstructuur bij de TUE ingevoerd. Op 1 september jongstleden zijn bijvoorbeeld de nieuwe faculteitsbesturen benoemd die gaan functioneren volgens de MUB. Het College van Bestuur heeft afgelopen zomer de notitie *Vernieuwing van bestuur en bedrijfsvoering van de TUE* gepubliceerd. Cursor neemt met deze notitie in de hand de belangrijkste veranderingen nog eens door. Deze week de wijzigingen in de hiërarchie, volgende week de wijzigingen in de overlegstructuur.

In de vorige wet waren dat het CvB en de universiteitsraad, nu is dat alleen het CvB (met uiteraard als toezichthoudend orgaan de Raad van Toezicht). De bevoegdheden van het CvB worden dus ten opzichte van de vorige wet flink verruimd.

De bestuurslaag onder het CvB is het faculteitsbestuur. In deze 'laag' hebben de meest recente wijzigingen plaatsgevonden. Per 1 september zijn er nieuwe faculteitsbesturen benoemd, die vallen onder de wettelijke bepalingen van de MUB, zij het met een overgangssituatie tot 1 januari 1998. Pas dan wordt er een faculteitsraad nieuwe stijl geïnstalleerd.

Het bestuur van een faculteit be-

staat vanaf 1 september uit een decaan, een directeur bedrijfsvoering en een derde lid uit het wetenschappelijk personeel. Het faculteitsbestuur is belast met de algemene leiding van de faculteit en dus verantwoordelijk voor het bestuur en inrichting van de faculteit, het beheer van de financiën, het facultaire personeelsbeleid en -beheer en het toezicht op de uitvoering van onderwijs en onderzoek. Een student zal de vergaderingen van het faculteitsbestuur bijwonen. Deze student, die een adviserende stem heeft, wordt benoemd door het CvB op voordracht van het faculteitsbestuur. De vorm die het faculteitsbestuur nu heeft in de MUB-structuur wijkt sterk af van de oude situatie,

omdat nu bestuur en beheer niet langer gescheiden zijn. Dit maakt in principe integraal management mogelijk. Binnen het faculteitsbestuur heeft de decaan de meeste macht. Hij of zij is voor het college de eerst aanspreekbare persoon. De decaan is eerstverantwoordelijke voor het functioneren van het in wezen collegiaal functionerende bestuur. Binnen het faculteitsbestuur wordt in principe naar consensus gestreefd. De decaan zal echter bij conflicten knopen moeten doorhakken.

De facultaire organisatie zal eveneens flink veranderen. In de notitie van het CvB is een aantal uitgangspunten geformuleerd, waarbij de meest opvallende wijziging ten aanzien van de oude situatie wordt gevormd door een verandering in de uitvoering van de primaire taken onderwijs en onderzoek. Elke opleiding wordt vanaf nu geleid door een opleidingsdirecteur, die verantwoordelijk is voor de ontwikkeling, programmering en de uitvoering van het onderwijs. De eindverantwoordelijkheid blijft belegd bij het faculteitsbestuur. Onderzoek geschiedt vanaf nu hoofdzakelijk in onderzoekscholen, die geleid worden door een

bestuur met een directeur voor de dagelijkse uitvoering. De onderzoekscholen zijn meestal multidisciplinair en dus anders ingebed in de faculteit dan de opleidingen. Het bestuur van de onderzoekschool stelt onder andere een meerjarig onderzoekprogramma vast.

De kerntaken onderwijs en onderzoek worden uitgevoerd door zogeheten capaciteitsgroepen. Een dergelijke groep bestaat uit een leerstoelgroep van een voltijds-hoogleraar of een bundeling van dergelijke leerstoelgroepen. In principe is er dan sprake van disciplineaire verwantschap. Een capaciteitsgroep heeft een voorzitter, benoemd door het faculteitsbestuur of een bestuur onder leiding van een voorzitter. Deze voorzitter heeft de zorg voor het personeel in de capaciteitsgroep, de uitvoering van het personeelsbeleid en loopbaanbeleid in de groep, de voorbereiding van bijvoorbeeld investeringsbeslissingen en het opzetten van nieuwe activiteiten.

De decaan voert functioneringsgesprekken met zowel de directeurs van onderwijs- en onderzoekscholen als de voorzitters van de capaciteitsgroepen. Samen met de voorzitters van de capaciteitsgroepen voert hij deze gesprekken met de overige hoogleraren.

Decaan Van Gelder neemt bedrijfskunde in bescherming

door
Han
Konings

Vorige week donderdag maakte de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU) de resultaten bekend van de visitatie van een internationale commissie betreffende het bedrijfskundig onderzoek dat aan zes Nederlandse universiteiten wordt uitgevoerd. Over de hele breedte gezien kwamen de aldaar uitgevoerde onderzoeksprogramma's er niet ongeschonden van af. Men hekelde vooral de lage productie van internationale publicaties.

Aan de TUE wordt bij de faculteit Technologie Management bedrijfskundig onderzoek uitgevoerd, dat is ondergebracht in vier hoofdprogramma's: 'Production and Logistic Control', 'Work and Organisation', 'Information Systems' en 'Innovation Management and Industrial Marketing'. In een algemeen voorwoord werd onder meer opgemerkt dat deze vier onderzoeksprogramma's meer baten uit de derde geldstroom wisten binnen te halen dan alle andere instituten bij elkaar.

Daarnaast prees de commissie nog de onderzoekschool BETA (Business Engineering and Technology Application) als zijnde solide en veelbelovend. Deze onderzoekschool, die overigens nog geen KNAW-erkenning heeft, is een samenwerkingsverband tussen de TUE en de Universiteit Twente, en ook de synergie tussen deze twee instituten werd extra aangehaald door de commissie.

Van de onderzoeksprogramma's gooide vooral het programma 'Production and Logistic Control' van prof.dr.ir. Wil Bertrand en prof.dr. Ton de Kok hoge ogen. De commissie gaf voor de punten kwaliteit, relevantie en levensvatbaarheid de kwalificatie goed, en voor productiviteit (lees het aantal internationale publicaties) zelfs uitstekend. Het programma 'Innovation Management and Industrial Marketing' van prof.dr. Hein van der Hart en prof.dr.ir. J. van Aken kreeg een zeer matige beoordeling. Slechts ten aanzien van de relevantie scoorde men redelijk, de andere punten beoordeelde de commissie als slecht. Daarbij trok men in twijfel of de combinatie van innovatiemanagement en industriële marketing wel zo'n gelukkige is, omdat het in de ogen van de

commissie leidt tot een te grote variatie in de aard van de publicaties, waarvan er sowieso te weinig van internationaal belang zijn. De andere twee programma's deden het redelijk.

De decaan van de faculteit Technologie Management, prof. Wim van Gelder, vond de beoordeling nogal aan de harde kant. Als verzachtende omstandigheden noemde hij onder meer het feit dat bedrijfskunde in Nederland nog maar een relatief jonge tak van wetenschap is. Dat er bij drie van de vier programma's te weinig internationaal gepubliceerd wordt, heeft volgens hem twee redenen. Enerzijds zijn de Eindhovense bedrijfskundigen zowel door de overheid als door de TUE zelf ertoe gestimuleerd om vooral onderzoek in de Nederlandse samenleving uit te voeren. Dat is internationaal moeilijk aan de man te brengen. Daarnaast ontbreken volgens Van Gelder met name op het gebied van innovatiemanagement en industriële marketing goede internationale vakbladen waarin gepubliceerd zou kunnen worden.

Van Gelder, die nu ongeveer een jaar werkzaam is bij de faculteit, zei een verandering in gang gezet te hebben, die zal leiden tot het opereren van het bedrijfskundig onderzoek op een meer internationaal domein. Op de vraag waarom het programma van Bertrand en De Kok wel goed gescoord heeft, antwoordde Van Gelder: 'Dit is een enthousiaste, goede groep, die altijd een beetje tegen de stroom ingeroeid heeft. Zij hebben hun aandachtsveld direct ook buiten Nederland gezocht. Hun onderzoek leent zich daar ook beter voor.'

Beurzenplan VSNU en HBO-Raad op kritiek onthaald

door
Hanne
Hobbink
HOP

De Tweede Kamer stelt zich terughoudend op, minister Ritzen is ertegen, de twee studentenbonden zijn zelfs 'verbijsterd'. Het gezamenlijke plan van universiteiten en hogescholen voor een nieuw studiefinancieringsstelsel is al met al op niet veel enthousiasme onthaald.

Alleen in het eerste jaar zijn studenten zeker van een beurs. In het tweede jaar hangt de hoogte van hun beurs af van het aantal studiepunten dat ze halen. En voor de rest van hun studie moeten zij geld lenen. Het plan is opgesteld door een werkgroep van de VSNU. Toen het bijna klaar was, bleek dat niet alleen de universiteiten, maar ook de hogescholen erachter konden staan.

In het eerste jaar krijgt elke student in dit stelsel 10.000 gulden als beurs. Een zelfde bedrag kan hij ook in zijn tweede jaar krijgen, maar dan moet hij in het eerste jaar wel alle studiepunten halen. Als hij slechts de helft van zijn punten haalt, krijgt hij 5.000 gulden; bij nog minder punten krijgt hij niets. Voor de rest van de studie moeten studenten bijverdienen, bij hun ouders aankloppen of lenen. Na twee jaar studie kunnen ze volgens de universiteiten en hogescholen wel overzien welke risico's ze met een lening lopen. De angst voor studieschulden zal hen er daarom niet van weerhouden te gaan studeren. Dat gebeurt onder het huidige stelsel wel, denken VSNU en HBO-Raad. Het plan gaat ervan uit dat een student 15.000 gulden per jaar nodig heeft. Ook in zijn eerste twee jaar heeft hij dus niet genoeg

aan de 10.000 gulden beurs. Alleen studenten uit minder rijke milieus kunnen de eerste twee jaar maximaal 5.000 gulden aanvullende beurs krijgen.

Volgens VSNU en HBO-Raad moeten studenten over de tweede fase van hun studie afspraken maken met hun universiteit of hogeschool. In een individueel 'studieplan' moeten zij vastleggen hoeveel geld ze willen lenen en wanneer ze dat ontvangen, maar ook hoe snel ze willen studeren en hoeveel tijd ze besteden aan werk naast hun studie. Studenten mogen een studie waarvoor vier jaar staat over tien jaar uitsmeren. Zij krijgen echter maar voor ten hoogste vijf (voltijdse) jaren geld. Dat is dus 75.000 gulden: 20.000 gulden beurs en 55.000 gulden aan leningen. Wie recht wil hebben op dit geld, moet wel aan een studie beginnen voor hij 25 jaar is.

De OV-kaart verdwijnt in het stelsel van de universiteiten en hogescholen, net als het verschil tussen uit- en thuiswonende studenten. Het stelsel kost volgens eigen berekeningen van VSNU en HBO-Raad zo'n 160 miljoen gulden per jaar meer dan het huidige. Daarnaast kost de overgang van het huidige stelsel naar het nieuwe veel geld, zo'n 2,8 miljard gulden. Minister Ritzen reageert niet enthousiast. Volgens hem komt er te veel geld terecht bij kinderen van rijke ouders. Dezelfde kritiek komt uit de hoek van de Tweede Kamerfracties van PvdA en D66 en ook de VVD heeft 'een hele serie vraagtekens'. De landelijke studentenbonden LSVb en ISO zijn 'verbijsterd'. Volgens hen zal het vooruitzicht van hoge studieschulden studenten blijven afschrikken, ook als ze die schuld pas in de tweede helft van de studie ophopen. De toegankelijkheid van het onderwijs neemt daardoor eerder af dan toe, zeggen zij.

Vacature U-raad

Doordat dr. C.A.A.M. Wit- hagen zijn zetel in de Universiteitsraad op 1 septem- ber 1997 ter beschikking heeft gesteld, is op deze da- tum een vacature ontstaan bij de geleding wetensappe- lijk personeel van de Fractie Groepering 'TH-één'. Door toepassing van artikel 62 lid 1 van het Algemeen Kies- reglement TUE 1994, is het Centraal Stembureau overge- gaan tot het gekozen verkla- ren van drs. J.J. Hardon met ingang van de datum waarop

het besluit van het Centraal Stem- bureau onherroepelijk zal zijn gewor- den. Het desbetreffende proces- verbaal ligt van 12 t/m 18 september ter inzage bij het Centraal Stem- bureau (BG, kamer 3.03). Overeen- komstig het bepaalde in artikel 63 lid 2 van het Algemeen Kiesreglement TUE 1994, kan tijdens de hiervoor genoemde termijn door ieder lid van de universitaire gemeenschap tegen het hiervoor vermelde besluit van het Centraal Stembureau schriftelijk beroep worden ingesteld bij het secre- tariaat van het College van Beroep H.O., secretariaat: Postbus 20302, 2500 EH Den Haag.

CAO Nederlandse Universiteiten

Op 14 mei 1997 zijn de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU), werkgevers- organisatie van de universiteiten, en vertegenwoordigers van werknemersorganisaties ABVAKABO, AC/AFZ, CFO en CMHF een collectieve arbeidsvoorwaardenregeling overeen- gekomen. Deze overeenkomst dient te worden beschouwd als de eerste Col- lectieve ArbeidsOvereenkomst (CAO) voor alle universiteiten en allen die een dienstverband hebben met een universiteit, met uitzondering van: de leden van het College van Bestuur; werknemers van de VU, de KUB en de KUN, waarvoor een afzonderlijke regeling geldt; decanen en/of leden van het faculteitsbestuur, indien en voor zover de werkgever dit in overleg met het lokaal overleg is overeenge- komen. De CAO Nederlandse Univer- siteiten is aangegaan voor de periode van 1 april 1997 tot 1 januari 1999 en is formeel van kracht geworden op 1 september 1997. Per dezelfde datum is het Rechtspositiereglement Wetenschappelijk Onderwijs en Onderzoek (RWO), waarin de hui- dige arbeidsvoorwaarden zijn gere- geld, komen te vervallen. Lange tijd werd de rechtspositie van ambtenaren, waartoe ook het perso- neel van de universiteiten behoort, door de rijksoverheid geregeld in een veelheid van besluiten en (rechtsposi- tie)reglementen. Met de centrales voor overheids- en onderwijspersoneel was afgesproken dat arbeids- voorwaardenvorming zou worden gedecentraliseerd en in de toekomst plaats zou vinden op sectoraal- of instellingsniveau. Om ervoor te zor- gen dat de rechtspositie in de start- fase van de decentralisatie voor alle betrokkenen in de sector Onderwijs eenduidig zou zijn, werden in 1995 alle bestaande rechtspositieregelingen samengevat in het Rechtspositie- reglement Wetenschappelijk Onder- wijs en Onderzoek (RWO). Dit regle- ment dient te worden gezien als de voorloper van de huidige CAO. In het

RWO waren, in tegenstelling tot in de voorheen geldende rechtspositiere- gelingen, met betrekking tot een groot aantal secundaire arbeids- voorwaarden geen gedetailleerde regelingen meer opgenomen. Het werd duidelijk dat arbeidsvoor- waardenvorming geen zaak meer was voor de centrale rijksoverheid maar steeds meer plaats zou vinden op sectoraal of instellingsniveau in overleg van werkgevers met (vertegenwoordigers van) werknem- ers(organisaties). Het voorgaande geeft het verschil aan tussen de van Hogerhand opge- legde rechtspositieregelingen en de in overleg tot stand gekomen en in een Collectieve ArbeidsOvereenkomst (CAO) vastgelegde arbeidsvoorwaar- den. Alleen regels voor wat betreft primaire arbeidsvoorwaarden als arbeidsduur, uitgangspunten voor functiewaardering, beloning en sociale zekerheid worden (nog) op centraal (rijksoverheids-)niveau vast- gesteld.

Zoals in de notitie *Concurreren en samenwerken* van het College van Bestuur van de TUE reeds werd aan- gegeven, is de omgeving waarin uni- versiteiten functioneren onderhevig aan elkaar in snel tempo opvolgende veranderingen. Er is in toenemende mate sprake van competitie met andere instellingen van wetenschap- pelijk onderwijs en onderzoek, zowel nationaal als internationaal. Dit maakt een steeds sterker bedrijfs- matig functioneren noodzakelijk. Tevens moet meer aandacht aan de arbeidsprestaties van medewerkers worden geschonken. De ontwikkeling van arbeidsvoorwaarden dient gelijke tred te houden met de ontwikke- lingen in een flexibele arbeids- organisatie. De nieuwe CAO biedt zowel het CvB als werknemersorganisaties de ruimte om binnen bepaalde kaders zelf verantwoordelijkheid te nemen voor ontwikkeling van arbeids- voorwaarden die aan de behoeften van de eigen organisatie tegemoet komen. De invoering van de CAO zal

voor de TUE-personeelsleden geen consequenties hebben in materiële (financiële) zin. Omdat het RWO per 1 september 1997 vervalt, vervallen hiermee ook de in deze regeling vermelde aanstellingsgronden. Perso- neelsleden met een vast dienstver- band zullen hiervan niets merken, zij worden geacht hun vaste aanstelling te behouden op grond van de nieuwe CAO. Vanaf 1 september 1997 zullen tijdelijke dienstverbanden worden aangegaan, respectievelijk verlengd volgens de bepalingen als vermeld in de CAO. Bij verlenging zal rekening worden gehouden met voorliggende diensttijd bij de eigen instelling, voor- zover niet voorafgegaan door een onderbreking langer dan drie maan- den. Voor bestaande tijdelijke dienstverbanden blijft voor wat be- treft de gronden en de duur het RWO gelden.

Een exemplaar van de CAO is inmid- dels per interne post naar alle perso- neelsleden van de universiteit gezon- den. De integrale tekst van de CAO Nederlandse Universiteiten 1 april 1997 - 1 januari 1999 is ook te raad- plagen via de VSNU-homepage (www.vsnunl.nl) onder arbeids- voorwaarden.

Dienst Overige Zaken

Sociaal verslagen

Het moment waarop informa- tie verschaft wordt, heeft in- vloed op de wijze waarop de boodschap verwerkt wordt door de ontvanger. Wie het eerst over informatie beschikt, kan handelen met voorkennis het- geen uitsluitend aan de beurs verboden is. Wie oud nieuws te horen krijgt, zal daardoor niet bijzonder getroffen of gemoti- veerd worden. In de politiek en in de bestuurlijke top van be- drijven en universiteiten wordt volop gemanipuleerd met het tijdstip van informeren van het volk. Pas als de zaken op be- stuurlijke hoogte zo goed moge- lijk zijn voorgekookt, beslist en doorgepraat, is het tijd om naar buiten te treden met een pers- bericht, nota of verslag. Met een variant op McLuhan zou je kun- nen zeggen: the moment is the

message and the message is the message. De boodschap is bedoeld om de meningen te sturen en 'de neuzen in dezelfde richting te zetten'. Hoe geslotener en gehei- mer het voorgaande traject is, hoe beter de massage lukt. De grootste professionals op dit gebied zijn van oudsher te vinden op de ministeries van Defensie die oorlogspropaganda verzorgen.

Maar wij werken op de TUE, zijn niet openlijk in oorlog en de pro- fessionals zijn hier wat minder professioneel bezig met de informatieverstrekking. Het is dus niet erg moeilijk om een voor- beeld te vinden van ongelukkig getimede en geformuleerde informatieverstrekking. Aan het begin - en voor velen ook in het begin - van de vakantietijd is het Sociaal Jaarverslag van onze in- stelling verstuurd. Dat tijdstip zorgt ervoor dat het niet al te in-

tensief door iedereen gelezen wordt en dat er ook niet meteen op gereageerd kan worden in ons lijfblad; september is vanuit juli bekeken erg ver weg. Het is over- gens een mooi stukje drukwerk, waarvan ik hoop dat het in eigen huis geproduceerd is. Meestal staat in dergelijke publicaties wel ergens een colofon met gegevens over de verantwoordelijken voor inhoud, vormgeving en productie, maar dat is hier niet het geval. In de beste tradities van de TUE is de instelling onpersoonlijk en onaanspreekbaar. Vandaar dit openbare stukje. Na het voorwoord van de intussen vertrokken topbestuurder Van Bergen is de eerste tekst die de lezer onder ogen krijgt, een kolom met 'algemene vermelding bij de figuren en gehanteerde cijfers'. Daar lees ik onder andere: 'De vaststelling van het aantal SOP- gerechtigden geschiedde op basis van de met ingang van het Statis- tisch Jaarboek Personeel '95 be- schikbaar zijnde tabel 1a, waarin een verdere opdeling naar leeftijd wordt gepresenteerd voor de cate- gorie 55 jaar'. Deze zin is inte-

ressant, omdat hij van authentiek en hoog ambtelijk stijlniveau is, omdat hij op mijn leeftijdsgroep betrekking heeft en omdat het aantal SOP-gerechtigden in het hele verdere verslag volgens mij nergens meer aan de orde komt. Ter overdenking dus. Het hoogtepunt van informatie- misleiding vormen echter de di- verse tabellen in het Sociaal Jaar- verslag. Die zijn gemaakt door een liefhebber en dat kan het beste gedemonstreerd worden aan de hand van de tweede tabel op blad- zijde 6 van het verslag. Daar staat een fraaie balkenbatterij afge- beeld waar een wit vliegend tapijt doorheen is gevlochten. Er staan twee kleuren balken, maar helaas wordt niet gezegd wat de kleuren betekenen. Gelukkig staan er op de volgende bladzijde ook weer balken met dezelfde kleuren, dus dan ben je geneigd die maar als referentie te nemen. Dat is dan helaas fout. De tweede mogelij- heid is om zelf uit de tabel af te leiden wat de betekenis zou kun- nen zijn. Dat is wel geen verschaafing van informatie aan de lezer, maar wel een mooie intel- lectuele opgave en daar zit een deel van de TUE-werknemers toch voor.

Omdat ik graag de betekenis van de tabel wilde doorgronden, heb ik een aantal deskundigen, die zoals bekend op de TUE in over- vloed aanwezig zijn, geraad- pleegd. Praktijkproeven hebben mij intussen uitgewezen dat iedereen op academisch niveau, van student tot hoogleraar, een andere interpretatie levert van deze tabel. De ware betekenis zal dus voor de meerderheid der 55-plussers - op wie de tabel volgens het kopje betrekking heeft - wel een geheim blijven. Wie nog een tweede puzzel wil oplossen raad ik de tabel op bladzijde 15 aan, waar de moei- lijkheidsgraad op propedeuse- niveau statistiek ligt. Als het sociale gezicht van de TUE dermate ondoorgrondelijk en anoniem naar buiten wordt getoond, lijkt het er op dat het Sociaal Jaarverslag meer dient om de bestuurders te gerieven dan om de medewerkers te moti- veren. Het is meer een masker dan een gezicht. Na lezing voelde ik mij in ieder geval vooral a-sociaal verslagen.

In de rubriek 'Dienst Overige Zaken' schrijven prof.dr. P.J. Lemstra, prof.dr.ir. H.E.H. Meijer, dr. J.W. Nienhuys, prof.dr. F.W. Sluifker, drs. A.J. Vervoorn en dr.ir. E.G.F. van Winkel.

Aat Vervoorn

VRML-model van Libeskind beschikbaar op lokale site

door
Gerard
Verhoogt

In 1995 studeerde Maurer met studiegenoot Tom Frantzen af aan de TUE met MC-Copy (Master Copy) Architecture. Ze baseerden hun tientallen ontwerpen op de hiphop cultuur. Op de landelijke Archiprix, een wedstrijd voor de beste afstudeerders, werden ze niet beoordeeld omdat 'de productiviteit elk bevattingvermogen overstijgt, waardoor het onmogelijk wordt het plan in al zijn onderdelen binnen een redelijk tijdsbestek te overzien, laat staan te doorgronden', zoals het juryrapport destijds vermeldde. Hoewel velen overigens vonden dat Maurer en Frantzen de eerste plaats verdienden.

Mede daardoor ontstond het contact met het NAI. Nadat een eerdere samenwerking niet doorging, vroeg het NAI aan Maurer om een speciale VRML-versie te maken van de installatie van Libeskind. Libeskind is één van de belangrijkste architecten en architectuurtheoretici van de laatste decennia. Zijn expositie 'Beyond the Wall' die momenteel in het NAI staat, is een kleine versie van zijn ontwerp voor het Victoria en Albert Museum. Maurer verleende graag zijn medewerking, al had hij het op zich al druk genoeg. Hij is aio bij de vakgroep Bouwtechniek, geeft les op de Academie voor Stedebouw en Architectuur in Tilburg en heeft een eigen bureau. Al beperken de activiteiten van dat laatste zich inmiddels vooral tot het meedoen aan prijsvragen. In zijn vrije tijd werkt Maurer aan zijn eigen site ooo.nl (geen cijfers, maar letters). Die moet uitgroeien tot een forum voor ontwerpers in de breedste zin van het woord: architecten, beeldend kunstenaars, industrieel vormgevers, of zelfs musici. Vooralsnog is Maurer niet ontevreden over ooo.nl: 'Het begint te lukken.' Naast een architectenbureau als Marx en Steketeer staan er aanverwante organisaties op als de stichting DoCoMoCo (Documentation and Conservation of the Modern Movement), Boosting (Stichting Industrieel Bouwen Nederland),

'Zonder kapitaalcrachtige sponsors had alleen de standbouw van de tentoonstelling 'Beyond the Wall' van Daniël Libeskind in het Nederlands Architectuurinstituut (NAi) al twee miljoen gulden gekost. Dat is 33.000 gulden per dag, en na afloop van de tentoonstelling wordt die hele complexe constructie weer gesloopt', zegt ir. Marc Maurer met het nodige gevoel voor understatement. Maurer's initiatief OOO Internet Services is ook officieel sponsor van de tentoonstelling rond de wereldberoemde architect Libeskind. Maar Maurer, oud-bouwkundestudent en momenteel aio aan de TUE, maakte samen met Lucien Havermans ook één van de eerste virtuele 3D-modellen van de installatie van Libeskind. Vanachter je PC kun je via Internet het VRML-model (Virtual Reality Modelling Language) van de tentoonstelling real time 'doorlopen' en van allerlei kanten bekijken.

Bouwdetail (tijdschrift over detailleren in de bouw), het Architectuur Centrum Eindhoven en nu dus ook de officiële home-page van Architectural Studio Libeskind.

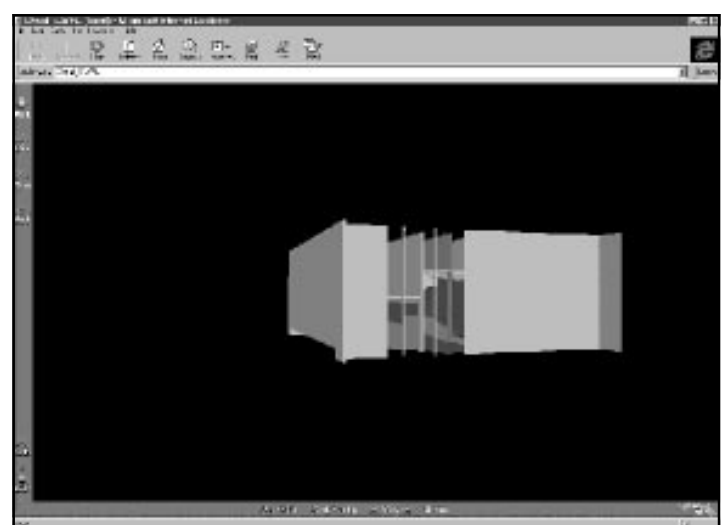
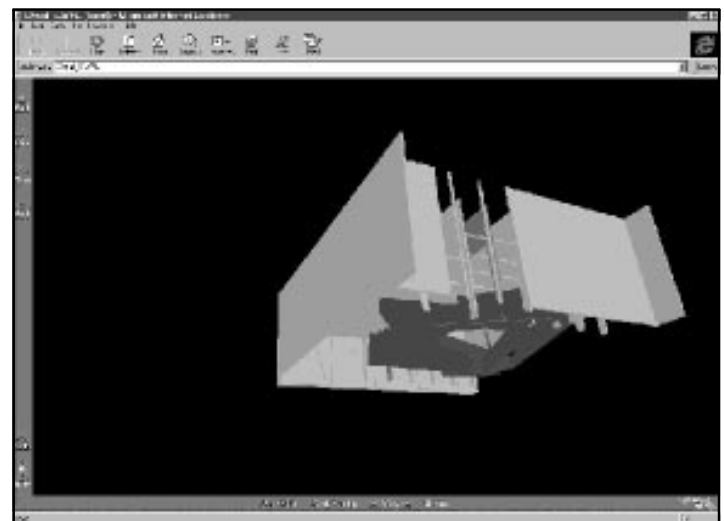
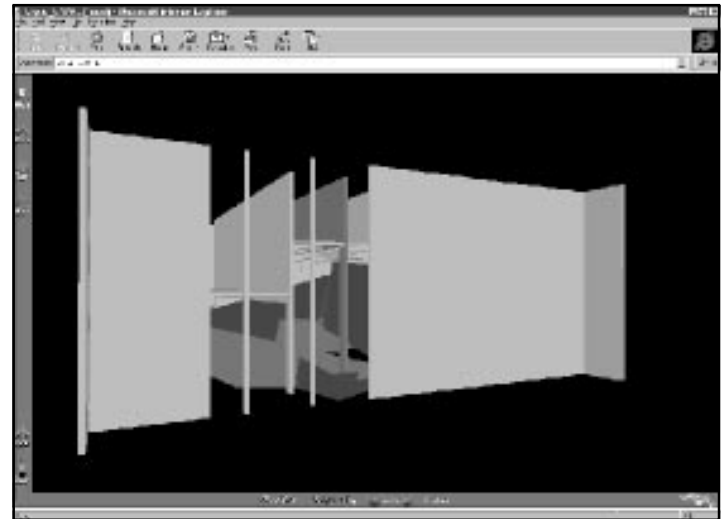
Kaartenhuis

In eerste instantie was het onzeker of de tentoonstelling van Libeskind wel doorging. Niet door het gebrek aan sponsors, het was gewoon de vraag of de installatie zelf wel te bouwen was. Zijn labyrint lijkt nog het meest op een enorm 'kaartenhuis' van hellende en gehoekte muren en vlakken, gemaakt van stalen U- en C-profielen, die bedekt worden met staalplaten. Het hoogste punt bedraagt negen meter en in totaal werd er 35 ton staal voor gebruikt. Hoewel Maurer zelf geen VRML-expert is, mocht hij ermee aan de slag, door te beloven 'dat het wel kon', en benaderde Architectuurproducties VOF. Maar wat is VRML nu eigenlijk? Havermans van Architectuurproducties VOF, die onder andere de presentaties van Bert Staal verzorgt: 'Het is een computerprogramma, voor zowel Mac als gewone PC's, waar je eenvoudige 3D-modellen mee kunt maken en bekijken.' Tot zover weinig nieuws. Maar met VRML kun je op je computer ook door de gebouwen

heen wandelen. Of door de muur heen lopen, of door de bodem of het plafond, zodat je het gebouw ook van onderaf of vanuit de lucht kunt bekijken. Het licht past zich steeds consequent aan aan de veranderende camerapositie. Afhankelijk van de VRML-versie en van de invulling zie je steeds meer details, hoe dichter je bij een constructie komt, voor zover die details tenminste aangegeven zijn. Havermans: 'Dat bepaal je zelf. Maar je moet het wel een beetje simpel houden, anders wordt het VRML-model te zwaar en duurt het te lang voor je het beeld op het scherm krijgt. Het model van Libeskind heb ik ook wat 'gestript', dat wil zeggen de overbodige franje eraf gehaald.' Juist door dat eenvoudige model van een VRML-plaatje kan alles real time gebeuren. Dit is tevens één van de redenen waarom Calibre, één van de werkmaatschappijen van de onlangs opgerichte TUE-holding, geen VRML gebruikt. Zij sturen hun presentaties normaliter niet over het net, maar presenteren het 3D-model op video, zodat ze een hoge performance halen.

Paradoxaal

VRML is sinds 1995 gratis te downloaden van Internet. Toch wordt het in Nederland nauwelijks gebruikt. Ook op de TUE niet, al stond het bijvoorbeeld al vanaf het begin op LAVA; het Lab voor Architectuur, één van de onderdelen van TUE-site. Heeft Havermans enig idee waarom zo weinigen VRML gebruiken? 'Volgens mij is het gewoon onbekendheid, want het programma zelf is simpel. Van Libeskind kregen we de data van het CAD-model gewoon via e-mail binnen. Ik hoefde die alleen maar te vertalen met een programma als 3D-Studio of 3D-Studio Max. Dat programma kost circa 6000 gulden, maar studenten kunnen het waarschijnlijk gratis gebruiken op de TUE. Wie geen 3D-basis heeft moet zelf een vlakkenmodel (waar alle 3D-beelden op gebaseerd zijn) maken van zijn ontwerp, maar daar zijn ook weer programma's voor.' Wie VRML wil ontvangen moet eerst een (gratis) browser downloaden en een redelijk snelle machine en modem hebben. Of

Stills van het VRML-model van Daniël Libeskind, gemaakt door Lucien Havermans.

apparatuur van de TUE gebruiken. Havermans ziet toepassingsmogelijkheden genoeg voor VRML, van architecten, stedenbouwkundigen tot industrieel vormgevers: 'Laatst kwam er nog iemand bij me die een bank had ontworpen waar ik een VRML van heb gemaakt. Daarmee krijg je er toch een beter idee van dan met een maquette. Bovendien kun je een VRML-model makkelijker kopiëren en verspreiden. En je kan er natuurlijk doorheen wandelen; je wordt niet aan het handje meegenomen, zoals bij een enthoscoop-opname van een maquette.' Inmiddels zijn er twee versies; VRML 1 en 2. Deze laatste leent zich meer voor multimedia toepassingen: animaties, filmpjes, geluiden. Je kunt ook materialen vervormen, bijvoorbeeld een metalen plaat vloeibaar laten worden. Het paradoxale is natuurlijk dat dit weer meer tijd kost om te downloaden. Bijkomend probleem is dat er voor het VRML 2-programma Windows NT of Windows 95 of

een speciale Mac vereist is, wat het natuurlijk weer moeilijker maakt om VRML te populariseren.

De OOO-site met [links](http://ooo.nl) naar alle aan ontwerpen gerelateerde Nederlandse sites, is te vinden op: www.ooo.nl. Daar staat zowel een VRML 1- als 2-versie van het Libeskind-model. Wie meer weten over VRML kan op een aantal sites terecht. Het makkelijkste is via LAVA: www.tue.nl/lava. De geschiedenis van VRML, FAQ'S, software, tools, browsers, specificaties, links, nieuwsgroepen, nieuws en dergelijke is te vinden op: www.3dsite.com/cgi/vrml-index.html. Studenten die bij LAVA aan de slag willen, kunnen zich opgeven bij Marc Maurer, HG 11.19, tst. 5791, of via de LAVA-site op Internet.

Interne vacatures

Met het oog op het streven naar een evenwichtiger personeelsbestand worden vrouwen nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

In TUECIS is onder Gopher een overzicht te vinden van de meest actuele vacatures bij de TUE en andere universiteiten en instellingen.

Bij de Gemeenschappelijke Technische Dienst van het Facilitair Bedrijf zijn vacatures voor

Twee ontwerpers

V25003

Algemeen

Het Facilitair Bedrijf (FB) werkt binnen de TUE als een gemeenschappelijke organisatie die zorg draagt voor een optimale ondersteuning van de primaire processen van de universiteit. Het FB beoogt de gevraagde producten en diensten te leveren tegen een concurrerende prijs. Strategisch wordt gestreefd naar het aanbieden van unieke en moeilijk te imiteren producten en diensten die aansluiten bij de vraag van de klant en vooral inspelen op de ambities en unieke bekwaamheden van de universiteit. De Gemeenschappelijke Technische Dienst is het onderdeel van het Facilitair Bedrijf dat speciale, experimentele apparatuur ontwerpt en vervaardigt voor het wetenschappelijk onderwijs en onderzoek. Binnen de Dienst werken medewerkers van verschillende vakdisciplines nauw samen. Met wetenschappelijke opdrachtgevers werkt u aan de oplossing van een grote diversiteit aan technisch-wetenschappelijke vraagstellingen.

Taken

U ontwerpt - veelal in een projectorganisatiestructuur - apparatuur, systemen en applicatieprogramma's voor het regelen en besturen van experimentele processen, voor data-acquisitie en voor procesvisualisatie. U bent goed op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied en adviseert over het introduceren en operationeel maken van nieuwe toepassingen. U bent de gesprekspartner voor de wetenschappers. Met uw technische achtergrond bent u in staat om de technische medewerkers van het Facilitair Bedrijf te begeleiden.

Gevraagd

Tijdens uw studie TU-Elektrotechniek of Informatietechniek hebt u al gewerkt met computerapparatuur voor CAD en andere toepassingen. Als u ook ontwerpervaring hebt met of software of digitale of analoge elektronica, is dat een pre. Ook uw communicatieve vaardigheden vinden wij belangrijk, zowel voor het

verwerven van nieuwe opdrachten, als voor het overdragen van uw kennis.

Aanstelling/salaris

Een zeer zelfstandige en verantwoordelijke baan in een wetenschappelijke omgeving, waar u de ruimte krijgt om eigen ideeën vorm te geven en verder te ontwikkelen. U krijgt een aanstelling voor twee jaar, met uitzicht op een vast dienstverband. Het salaris hangt af van uw leeftijd en ervaring en is maximaal fl. 8201,- bruto per maand (BBRA-salarischaal 12).

Inlichtingen

Voor informatie over de functie: ir. R. de Regt, tst. 2972, en ir. B. Kranenburg, tst. 3659. Voor algemene informatie: F. van der Burg, tst. 2280.

Hoe te reageren

Uw sollicitatiebrief stuurt u naar de TUE, ter attentie van A. van Mierlo, directeur Facilitair Bedrijf, T-hoog 1.01, Postbus 513, 5600 MB Eindhoven, onder vermelding van het vacaturenummer.

Bij het Rekencentrum bestaat een vacature voor een

Secretaresse (0.5 fte, van 13.00-17.00 uur)

V210130

Algemeen

De werkzaamheden worden verricht ten behoeve van directie en medewerkers van het Rekencentrum.

Taken

Postbehandeling; bijhouden van de elektronische agenda's van directie en groepsleiders; notuleren en uitwerken van vergaderingen; telefoon- en faxverkeer; bijhouden van het archief; verzorgen van correspondentie, publicaties, rapporten, et cetera.

Gevraagd

HAVO, aangevuld met een secretaresse-opleiding; ervaring met Windows 95, Word en e-mail; ervaring in soortgelijke functie; goede mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid;

goede contactuele eigenschappen.

Salaris/Aanstelling

Afhankelijk van ervaring tot maximaal fl. 3604,- bruto per maand bij voltijdse aanstelling. Aanstelling zal geschieden in tijdelijke dienst voor een periode van maximaal twee jaar.

Inlichtingen

Betreffende de functie: J. Rooijmans, tst. 4121. Overige informatie: L. Verbeek, tst. 4531.

Hoe te reageren

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen één week na publikatie richten aan de directeur van het Rekencentrum, onder vermelding van het vacaturenummer.

Wat schuift 't ?

Van hostess tot prinses

December vorig jaar hoorde Muriel Huisman van een vriend dat hij steward bij Railtender zou worden. Omdat zij dat baantje ook wel zag zitten, ging ook zij langs bij het uitzendbureau. Na een gesprek, waarbij men onder meer peilde hoe ze zou reageren in bepaalde situaties en waar men ook naar haar postuur en uiterlijke verzorging keek, kreeg ze de baan en kon ze aan de slag. Voordat ze de trein op mocht,

kreeg ze een cursus. Daarin werd het treinsysteem uitgelegd en werd het rijden met het karretje geoefend. Muriel: 'Er werd daar echter meer koffie gedronken, dan dat er iets nuttigs gebeurde.' Aan het einde van de cursus mocht ze meelopen met ervaren stewards, eerst nog met drie andere cursisten, later alleen. Dit laatste, praktische deel van de cursus vond ze wel erg leerzaam. Iedere zaterdag en zondag werkt Muriel nu als hostess, in de zomervakantie ook door de week. Een werkdag begint op het station in

Eindhoven, waar een van de leverantiepunten van Railtender is. Ongeveer een kwartier voor de trein vertrekt moet ze aanwezig zijn. Allereerst moeten de artikelen in het karretje geteld worden, ter controle van de latere verkoop. In elk karretje zit namelijk een afgemeten hoeveelheid artikelen. Blijkt na de verkoop dat de eindvoorraad en de verkoopopbrengsten niet kloppen met die vooraf bepaalde hoeveelheid, moet Muriel het verschil zelf bijbetalen. Als het karretje in orde is, wordt het met een liftje op de trein ge-

zet. Na vertrek start de verkoop, te beginnen in de eerste klas, tot ze uitverkocht is, of tot het karretje de geest geeft. Dat laatste heeft ze overigens nog niet vaak meemaakt. De treinen waarop Muriel werkt hebben als eindbestemming Maastricht, Haarlem, Den Haag of Heerlen. Op deze eindpunten krijgt ze een nieuw karretje, dat ze weer meeneemt in de trein naar Eindhoven. Op een gemiddelde werkdag zit ze zo'n zeven uur in de trein, waar nog de tijd bijkomt die ze wachtend op de stations doorbrengt. Voordat ze in de trein begon heeft Muriel bij een bakkerij gewerkt. In het begin moest ze daar poetsen en de winkel bevoorraden, later mocht ze ook in de winkel helpen verkopen. Het verschil tussen verkopen in een winkel en verkopen in de trein zit volgens Muriel in de houding van de klant. 'Bij de bakkerij komen de mensen langs om iets te kopen. In de trein zitten de mensen puur om te reizen en kom ik langs om iets te verkopen. Daarom moet je opvallen.' Ze vindt het werk dat ze nu doet daarom ook leuker; de uitdaging is groter. Bovendien betaalt het beter. 'Bij de bakkerij verdiende ik fl. 6,70 per uur. Nu verdien ik tweemaal zoveel, waar provisie en fooi nog bijkomen.' Contact met collega's heeft Muriel alleen op de stations. Muriel: 'Bij dit baantje ben je je eigen baas, er is niemand die je controleert.' Ondanks het feit dat ze als vrouw alleen door de trein moet, heeft ze

zich nog nooit bedreigd gevoeld. Bovendien waarschuwen conducteurs haar voor vervelende reizigers. Wat ze wel vervelend vindt zijn mensen die zeuren waarom alles zo duur is. En voetbalsupporters, want die hebben volgens haar 'heel veel extra aandacht' nodig. Een van haar onaangenaamste ervaringen was met een reiziger die niet tevreden was over de koffie. 'Hij schreeuwde door de wagon dat hij thee had gekregen. Toen ik thee liet zien, bleef hij maar schreeuwen dat de koffie goor was.' Ook is een man een keer drie wagons achter haar aangelopen om te vertellen dat de gevulde koeken 'niet te vreten' waren. Maar meestal is de werksfeer goed. 'Er reizen veel leuke mensen mee, vooral in het weekend. Zoals omaatjes, die alles geweldig vinden in de trein. Ook gebeurt het weleens dat mensen verliefd op je worden en dat keihard door de coupé schreeuwen.' Een van de vreemdste ervaringen die ze meemaakt heeft in de trein, was met een vrouw die op Amsterdam Centraal instapte. Toen Muriel in de trein langs haar kwam, stond ze op en ging buigen. Vervolgens overstelpde ze haar met complimentjes als 'Dag mooie prinses' en 'O, wat bent u mooi!'. Muriel: 'Ze was gelukkig niet al te opdringerig, dus ik kon er wel om lachen.'

Naam: Muriel Huisman
Studeert: Bouwkunde

Baan: Railtender-hostess
Verdient: fl. 13,50 per uur

In de rubriek 'Wat schuift 't?' doen Miguel Alvarez en Rob Schram elke week verslag van de bijbaantjes waarmee studierend Eindhoven het hoofd financieel boven water tracht te houden.

Via 'doen' kun je TUE-studenten het best bereiken

door
Désirée
Meijers

Het werken met jonge mensen die aan het begin van hun leven staan, gaf bij de twee pastores de doorslag om te solliciteren bij de ESK. Elisabeth Fricker die tot haar 22ste in het Zwitserse Freiburg woonde en studeerde, voelde zich nog te jong voor haar werk in het verpleegtehuis in Zevenbergen, waar ze zich bezighield met zieke en dementerende ouderen. Tijdens haar theologiëstudie aan KU Nijmegen had ze ook al met gehandicapte jonge mensen gewerkt en het leek haar een verademing om nu eens met niet-gebroke mensen te kunnen werken. Fricker: 'Ik hou van zoekende mensen. Ze mogen wel af en toe uitrusten. Maar ik wil ze wel uitnodigen te blijven nadenken over de werkelijkheid, over wat hen of de ander bezielt.' Gedrevenheid en passie zijn woorden waar de theologe zich helemaal in kan vinden. Zelf is ze ook nog steeds zoekende. Dit vond een hoogtepunt tijdens haar studie in Nijmegen op het moment dat ze geen antwoord meer vond in het geloofssysteem. 'Met uitspraken als 'God is liefde' kwam ik toen niet meer verder', zegt zij over die periode. Na een heftige persoonlijke crisis besloot ze te stoppen met haar studie en zich toe te gaan leggen op bewegings-expressie-therapie in Tilburg. De liefde voor de mens en nieuwsgierigheid naar wat hen drijft, bracht haar tot dit vak, waarin lichaam en geest verenigd worden. Ondertussen bleef de vraag naar de bron van het leven haar boeien. Toen ze

Elisabeth Fricker en Martin van Moorsel vinden de ESK een plek waar studenten elkaar kunnen ontmoeten.
Foto: Bram Saeys

besepte dat je niet moet weglopen voor het lijden en de uitspraak dat 'Liefde als een mes snijdt' een

plaats kreeg, rondde zij haar theologische studie alsnog af. Collega Van Moorsel deelt haar

'Ervaren hoe een meditatiebankje voelt en luisteren naar je hart in het stiltecentrum, is een goede manier om bij TUE-studenten belangstelling te wekken', zegt de Zwitserse theologe en danstherapeute Elisabeth Fricker (37). Sinds mei van dit jaar vertegenwoordigt zij samen met voormalig missionaris Martin van Moorsel (57) de katholieke zuil binnen de oecumenische Eindhovense Studentenkerk (ESK). Getweeën volgen zij Frits Maas en André van Kempen op. Eensgezind valt Van Moorsel zijn vrouwelijke collega bij: 'Vooral tijdens de introductieperiode bleek dat wij de aardse TUE-studenten makkelijker kunnen bereiken met creatieve werkvoor- men dan met praten alleen.'

ervaring en vindt: 'Lijden mag niet de boventoon voeren, je moet lijden een plek in je leven geven.'

Aanwezig zijn

Na een oproep voor een nieuwe studentenpastor tijdens een dienst in de Studentenkerk in de Kanaalstraat, besloot Van Moorsel hier op te reageren omdat hij behoefte had aan een nieuwe uitdaging. Na een missionaire inzet in Kameroen, zijn activiteiten in de Derde Wereldbeweging binnen het Eindhovense en bij 'Missie en Jongeren', wilde Van Moorsel zijn krachten wijden aan de Eindhovense studenten. Het gaat de Gemertse priester daarbij zeker niet om het winnen van zieltjes. Van Moorsel: 'Ik wil gewoon aanwezig zijn en mensen ontmoeten. In de persoonlijke ontmoeting ligt de kracht van verandering. In Afrika heb ik geleerd dat het niet werkt om vaardigheden en kennis op bijvoorbeeld het gebied van landbouw ongevraagd op te leggen aan mensen. Tevens heb ik ervaren dat je niet moet proberen God's woord te 'slijten'. Missie is voor mij: zijn waar de mensen zijn en God laten gebeuren. Wat de mensen doen, bepalen ze immers zelf. Wat ik de studenten te bieden heb is mijn ervaring en mijn spiritualiteit, die haar wortels heeft in het evangelie.' Ondanks hun totaal verschillende achtergrond, leeftijd en sekse

blijken de twee studentenpastores opmerkelijk eensgezind over de functie van de Eindhovense Studentenkerk. De ESK is volgens hen een plek waar jonge mensen elkaar kunnen ontmoeten om na te denken over de zin van het bestaan. Ook kan de ESK een plaats zijn waar zij terecht kunnen met ethische en innerlijke vraagstukken. Waar je met andere dimensies in aanraking komt. Waar je met stress om leert gaan. Betekent dit niet dat zij samen met de studentenpsychologen in dezelfde vijver vissen? Nee, aldus beide pastores. 'Studenten die bij ons komen, komen gewoon met vragen en niet met die problemen waarbij de studentenpsychologen de helpende hand bieden.'

Zenmeditatie

Behalve hun mening over de functie van de ESK blijken ook de ideeën over de manier van aanpak van de twee pastores veel overeenkomsten te vertonen. Allereerst willen zij de taal leren spreken van de studenten, door ze zoveel mogelijk op te zoeken en met ze op te trekken. Daarna willen zij zich vooral toeleggen op het organiseren van creatieve activiteiten. Zij hopen dat deze manier van werken het beste aanslaat bij de aards georiënteerde studenten van deze universiteit. Volgens Van Moorsel kan Zenmeditatie een belangrijke rol spelen voor de studenten, terwijl Fricker meer ziet in de levenshouding die yoga met zich meebrengt. Tot hun spijt beschikt de ESK op dit moment echter niet over een vaste ruimte. De tijdelijke huisvesting in het gebouw Warmte en Stroming bevat hun en hun herformde collega Wim de Leeuw goed. 'Maar om ons werk goed te kunnen doen, is het van belang dat we kunnen beschikken over een vaste, herkenbare en centrale plek binnen de TUE. Is die eenmaal bepaald, dan hopen zij op de realisatie van een stiltecentrum, waarin zij hun plannen verder kunnen verwezenlijken.'

Van ingenieus idee tot succesvol industrieel product

Aanleiding voor de tentoonstelling 'Horowitz en de Philishave' is de derde diesviering van 'Alexandre Horowitz', de vereniging van mechatronisch ontwerpers van het Stan Ackermans Instituut, en de wens om deze verjaardag op gepaste wijze te vieren. Omdat Horowitz in zijn uitvinding van de Philishave mechanica en elektrotechniek verenigde, sloot deze wens prachtig aan bij het verzoek van de Philishave Verzamelclub aan Studium Generale om eens aandacht te besteden aan het scheerapparaat en de geestelijk vader daarvan.

door
Lieke van
Spreuwel

In de tentoonstelling wordt de geschiedenis van de Philishave verteld aan de hand van vormgeving, technologie en marketing; de drie pijlers waarop het succes van het scheerapparaat gebaseerd is. Enkele markante apparaten worden gepresenteerd, om een overzicht te geven van de honderden verschillende modellen die de eerste - de Sigaar en de Staalbaard - opvolgden. Sinds de jaren zestig hoort daar ook de Ladyshave bij. Oude reclamefilmmpjes en andere reclamemiddelen laten zien hoe

het imago van de Philishave werd opgebouwd en in stand gehouden. Naast de geschiedenis van het scheerapparaat wordt ook de geschiedenis van de uitvinder zelf verteld. Op de tentoonstelling is een geïllustreerde biografie van Horowitz te zien. Omdat er over zijn leven nog niets op papier stond, is deze samengesteld uit verhalen en anekdotes. Getracht is de kleurrijke verhalen over Horowitz tot hun juiste proporties terug te brengen, om zo een zo objectief mogelijk beeld weer te

geven van deze man die maar liefst 136 patenten op zijn naam heeft staan.

Eenvoud

Kenmerkend voor de uitvindingen van Horowitz, die lange tijd als ingenieur verbonden was aan het Natlab van Philips en later hoogleraar werd op de TUE, is de eenvoud. Ook zijn grote dadendrang is opmerkelijk. Zo richtte hij een aantal ondernemingen op waar hij zijn ontdekkingen ook daadwerke-

lijk kon realiseren. Voorbeelden zijn Polynorm, waar hij zijn 'huizen als automobielen' produceerde, en CCM (Centrum voor Constructie en Mechatronica) in Nuenen, van waaruit de hele wereld van wattenstaafjes werd voorzien dankzij zijn nieuwe wattenstaafjes-maak-apparaat. De meeste van zijn uitvindingen zijn niet voortgekomen uit gerichte research, maar juist ontstaan uit vrij en creatief onderzoek. Enkele van zijn uitvindingen, zoals het wattenstaafjes-maak-apparaat en

de spitmachine (denk aan een ploeg), zullen op de tentoonstelling te bewonderen zijn. Tijdens de opening op vrijdag 12 september zullen drie lezingen verzorgd worden. Susan van Laarhoven, afgestudeerd aan de PTH op het onderwerp scheren, zal het bestaansrecht van zowel de Philishave als de Ladyshave verklaren aan de hand van de cultuureel bepaalde betekenis van haar. De andere sprekers zullen ingaan op de vormgeving van het scheerapparaat en op de creativiteit in de ingenieursopleiding. Tenslotte zal Frits Philips de tentoonstelling openen.

De tentoonstelling 'Horowitz en de Philishave' wordt op vrijdag 12 september om 14.00 uur geopend met een lezingenreeks in collegezaal 4 van het auditorium. Om 16.10 uur verricht Frits Philips de opening. De tentoonstelling is te zien van 12 september tot en met 12 oktober in de hal van het hoofgebouw.

Universitaire Verkiezingen TUE 1997

Invoering Wet Modernisering Universitaire Bestuursorganisatie

Met ingang van 19 maart 1997 is de Wet Modernisering Universitaire Bestuursorganisatie (MUB) in werking getreden. Met deze wet wordt beoogd de kwaliteit van de primaire processen wetenschappelijk onderwijs en onderzoek te verhogen, de bestuurskracht van de universiteiten als maatschappelijke organisaties te versterken en de zelfstandigheid van de universiteiten te vergroten. De rol van universiteits- en faculteitsraad als bestuursorgaan vervalt hierbij.

De wet biedt de keuze uit een tweetal stelsels van medezeggenschap. Inmiddels is de keuze bepaald op het ongedeelde model. Daarbij hebben studenten en personeel gezamenlijk zitting in een universiteitsraad nieuwe stijl en faculteitsraden nieuwe stijl. Deze overleggen met het college van bestuur respectievelijk het faculteitsbestuur.

Universiteitsraad en faculteitsraden hebben een algemeen adviesrecht en instemmingsrecht op een aantal specifieke punten. De personeelsgeleding in de universiteitsraad heeft nog specifieke bevoegdheden op het gebied van de arbeidsvoorwaarden.

De dienstcommissies bij de faculteiten verdwijnen. Hun bevoegdheden worden uitgeoefend door de geleding personeel in de faculteitsraden.

Bij de centrale diensten worden de dienstcommissies opgevolgd door dienstraden, met dezelfde bevoegdheden. Het CvB heeft er voor gekozen dienstraden in te stellen bij:

- het Facilitair Bedrijf;
- de combinatie Rekencentrum/Bibliotheek;
- de combinatie van SAZ/SFA/SPO/SPB/IAD/OSC/STU/VGB en SAI(-bureau).

Voor het IPO wordt een medezeggenschapsorgaan in het leven geroepen, met bevoegdheden analoog aan die van een faculteitsraad.

Het CvB heeft gekozen voor in omvang kleinere raden om de bestuurslast te verminderen. De universiteitsraad bestaat uit achttien leden (personeel 9, studenten 9), de faculteitsraden uit tien leden (personeel 5, studenten 5). In de dienstraden hebben zeven leden zitting en in de medezeggenschapsraad IPO vijf. De zittingsduur van studenten in de raden is één jaar, die van personeel twee jaar. De aanvang van de zittingstermijn is 1 januari 1998.

Binnen de geleding personeel wordt geen verder onderscheid meer gemaakt in WP en OBP. Bij alle raden wordt gewerkt met het lijstenstelsel. Organisaties van personeel kunnen nu voor alle raden kandidaten stellen.

De verkiezingen vinden plaats op donderdag 4 december 1997. Dat biedt de mogelijkheid nieuwe raadsleden nog een introductie in het raadswerk te bieden voor de aanvang van de feitelijke werkzaamheden.

De eerste verkiezingen geschieden op basis van voorlopige reglementen. Zo snel mogelijk na de verkiezingen moeten definitieve reglementen worden vastgesteld, in overleg met de nieuwe raden, waarin de exacte bevoegdheden van de nieuwe raden worden vastgelegd.

De eerste verkiezingen onder de MUB zijn dus nog belangrijker dan de universitaire verkiezingen altijd al zijn geweest.

Tijdschema verkiezingen

Het tijdschema is hieronder in beknopte vorm weergegeven. Een meer gedetailleerd tijdschema is verkrijgbaar bij het Centraal Stembureau.

12 september:	laatste dag waarop door organisaties van personeel schriftelijk aan het Centraal Stembureau kenbaar kan worden gemaakt dat zij aan de kandidaatstelling zullen deelnemen, met gelijktijdige opgave hoeveel leden bij het desbetreffende kiesgemeenschap tot hun organisatie behoren.
12 t/m 18 september:	vastgestelde kiezersregisters ter inzage bij het secretariaat van het Centraal Stembureau; termijn bezwaar tegen vaststelling door het Centraal Stembureau van de kiezersregisters.
18 september:	bekendmaking door het Centraal Stembureau van het nodige aantal handtekeningen per kiesgemeenschap voor het indienen van een kandidatenlijst door personeelsleden die geen lid zijn van een organisatie van personeel voor de dienstraden.

29 september t/m 3 oktober:	termijn van de kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden voor de universiteitsraad, de faculteitsraden, de medezeggenschapsraad en de dienstraden.
6 en 7 oktober:	gelegenheid voor organisaties van personeel om te controleren of kandidatenlijsten voor de dienstraden die zijn ingediend door personeelsleden die geen lid zijn van een organisatie van personeel kandidaten dan wel mee indieners bevatten die lid zijn van de desbetreffende organisatie.
6 t/m 17 oktober:	onderzoek door het Centraal Stembureau van de geldigheid van de kandidaatstellingen voor de verkiezing van de leden voor de universiteitsraad, faculteitsraden, medezeggenschapsraad en dienstraden.
20 en 21 oktober:	gelegenheid tot herstel van de door het Centraal Stembureau geconstateerde verzuimen bij de kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden voor de universiteitsraad, faculteitsraden, medezeggenschapsraad en dienstraden.
22 oktober:	openbare zitting Centraal Stembureau in zaal 3 BG, 10.00 uur ter beslissing over de geldigheid van de kandidatenlijsten en de handhaving van de daarop voorkomende kandidaten voor de verkiezing van de leden voor de universiteitsraad, faculteitsraden, medezeggenschapsraad en dienstraden.
23 t/m 29 oktober:	verzending van besluit Centraal Stembureau inzake de geldigheid van de kandidatenlijsten en de handhaving van daarop voorkomende kandidaten aan de betrokken kandidaten en aan de kiezers die een kandidatenlijst hebben ingeleverd voor de verkiezing van de leden voor de universiteitsraad, faculteitsraden, medezeggenschapsraad en dienstraden; ter inzagelegging bij het secretariaat van het Centraal Stembureau van het besluit van het Centraal Stembureau over de geldigheid van de kandidatenlijsten en de handhaving van de daarop voorkomende kandidaten voor de verkiezing van de leden voor de universiteitsraad, faculteitsraden, medezeggenschapsraad en dienstraden; termijn bezwaar tegen het hiervoor genoemde besluit van het Centraal Stembureau.
30 oktober:	zitting Centraal Stembureau ter vaststelling van een verzamellijst van alle kandidaten(lijsten) voor de verkiezing van de leden voor de universiteitsraad, faculteitsraden, medezeggenschapsraad en dienstraden; openbare zitting Centraal Stembureau in zaal 3 BG, 10.30 uur ter toekenning van een lijstnummer aan de kandidatenlijsten voor de verkiezing van de leden voor de universiteitsraad, faculteitsraden, medezeggenschapsraad en dienstraden (indien nodig door loting).
20 november:	verzending van de kennisgeving van de stemming.
4 december:	stemmen.
11 december:	zitting Centraal Stembureau ter vaststelling definitieve uitslag van de verkiezingen; openbare zitting Centraal Stembureau in de Dorgelozaal BG, 13.00 uur ter bekendmaking van de uitslag bepaling van de stemming.
12 t/m 18 december:	procesverbaal van de uitslagbepaling van de stemming van de verkiezingen ter inzage bij het secretariaat van het Centraal Stembureau; termijn bezwaar tegen het besluit van het Centraal Stembureau waarbij de uitslag is vastgesteld.
1 januari 1998:	aanvangsdatum van de zittingstermijn van de leden van de universiteitsraad, faculteitsraden, medezeggenschapsraad IPO en dienstraden.

Kandidaatstellingstermijn

De termijn van de kandidaatstelling loopt van 29 september t/m 3 oktober. In deze periode kunnen dagelijks van 9.00 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 17.00 uur kandidaatstellingen worden ingediend bij het Centraal Stembureau. De formulieren voor de kandidaatstellingen met de daarbij behorende handleidingen kunnen vanaf heden bij het Centraal Stembureau worden opgehaald. Nadere informatie hierover is te vinden op: <http://www.tue.nl/actueel/verkiezingen1997>. Let op: kandidatenlijsten die na vrijdag 3 oktober 17.00 uur worden ingediend, worden niet meer geaccepteerd.

Kiesgemeenschappen

Kandidaatstelling dient te geschieden per kiesgemeenschap. Iedere faculteit vormt een kiesgemeenschap. Het Instituut voor Perceptie

Onderzoek vormt een kiesgemeenschap.

Voor de verkiezingen van de dienstraden zijn de volgende kiesgemeenschappen ingesteld:

- Kiesgemeenschap I: Dienstraad Stafafdeling Algemene Zaken (SAZ); Stafafdeling Personeel en Organisatie (SPO); Stafafdeling Financiën en Administratie (SFA); Instellings Accountantsdienst (IAD); Staf- en Projectenbureau (SPB); Stan Ackermans Instituut (SAI); Vastgoed Bedrijf (VGB); Onderwijskundig Service Centrum (OSC); Studenten Service Centrum (STU) (Stembureau 8; BG, zaal 2, en voor STU Stembureau 9; HG, nabij Heronhal).
- Kiesgemeenschap II: Dienstraad Facilitair Bedrijf (Stembureau 9; HG, nabij Heronhal)
- Kiesgemeenschap III: Dienstraad Rekencentrum en Bibliotheek (Stembureau 9; HG, nabij Heronhal)

Kandidaatstelling Dienstraden

Een kandidatenlijst voor de dienstraad kan worden ingediend door:

- a. Een organisatie van overheidspersoneel.
- b. Twee of meer organisaties van overheidspersoneel, indien deze een gezamenlijke lijst willen indienen.
- c. Een derde deel of meer van het aantal tot de desbetreffende kiesgemeenschap behorende personeelsleden die geen lid zijn van een organisatie van overheidspersoneel die een kandidatenlijst heeft ingediend. Er zijn minimaal vijf geldige handtekeningen nodig voor het indienen van een kandidatenlijst door kiesgerechtigde die geen lid zijn van een organisatie van overheidspersoneel, dan wel lid van een organisatie van overheidspersoneel welke geen kandidatenlijst (mee) heeft ingediend (door het CvB besloten na informele afstemming met het OPTUE).

Voor het indienen van een kandidatenlijst dient rekening gehouden te worden met het volgende:

- Men kan slechts op een kandidatenlijst plaatsnemen of een kandidatenlijst mee indienen.
- Wie lid is van een organisatie van overheidspersoneel mag zich geen kandidaat stellen op een lijst van personeelsleden die geen lid zijn van een organisatie van overheidspersoneel, als de organisatie waarvan men lid is eveneens met een (gezamenlijke) kandidatenlijst uitkomt.
- Wie kandidaat is mag de kandidatenlijst waarop men heeft plaatsgenomen niet door middel van een handtekening mee indienen.
- Kandidatenlijsten van personeelsleden die geen lid zijn van een organisatie van overheidspersoneel mogen alleen worden ondersteund door personeelsleden die:
 - a. geen lid zijn van een organisatie van overheidspersoneel;
 - b. wel lid zijn van een organisatie van overheidspersoneel, maar welke organisatie geen kandidatenlijst (mee) heeft ingediend.
- Van het passief kiesrecht kan uitsluitend gebruik worden gemaakt door kiesgerechtigden die opgenomen zijn in de door het Centraal Stembureau vastgestelde kiezersregisters.
- Kandidatenlijsten kunnen uitsluitend persoonlijk worden ingediend door een kiezer, die zich desgevraagd dient te kunnen legitimeren.

Controle kandidatenlijsten

Op 6 en 7 oktober worden de organisaties van overheidspersoneel door het Centraal Stembureau in de gelegenheid gesteld om te controleren of kandidatenlijsten die zijn ingediend door personeelsleden die geen lid zijn van een organisatie van overheidspersoneel, kandidaten dan wel mee-indieners bevatten die lid zijn van de desbetreffende organisatie.

In de periode van 6 t/m 17 oktober onderzoekt het Centraal Stembureau de geldigheid van de kandidaatstellingen. Van eventuele verzuimen worden de desbetreffende indieners schriftelijk door het Centraal Stembureau in kennis gesteld.

Vastgestelde kiezersregisters ter inzage

Vandaag stelt het Centraal Stembureau in een openbare zitting om 10.00 uur in zaal 3 BG de kiezersregisters voor de verkiezingen TUE 1997 vast. Het vastgestelde kiezersregister ligt van 12 t/m 18 september ter inzage bij het Centraal Stembureau. Iedere belanghebbende kan tijdens deze periode tegen het genomen besluit van het Centraal Stembureau schriftelijk bezwaar maken bij het College van Bestuur.

Voor nadere informatie kan men zich wenden tot C. Holthaus, BG 3.03, tst 2133, e-mail: C.Holthaus@dbz.tue.nl, Internet: <http://www.tue.nl/actueel/verkiezingen1997>.

Het beste tango-sextet ter wereld komt bij SG

Najaar 1988 besloten bandoneonspelers Carel Kraayenhof en Leo Vervelde het eerste tango-sextet van Nederland op te richten. Beide musici deelden een grote liefde voor het werk van de grote meesters van de Argentijnse tango zoals Osvaldo Pugliese en de inmiddels overleden Astor Piazzolla. Die noemde Youp van 't Hek laatst in *Sum* nog als iemand wiens muziek zijn leven heeft beïnvloed. Vervelde en Kraayenhof hadden hun sporen in de tangomuziek al ruimschoots verdiend: Kraayenhof was een jaar eerder door Piazzolla gevraagd om als solo-bandoneonist te fungeren in zijn Broadwaymusical 'Tango Apasionado'.

Toen Sexteto Canyonque in 1989 begon op te treden namen ze de uitdagende taak op zich om een repertoire samen te stellen dat hoofdzakelijk uit eigen composities bestaat. In hun arrangementen benadrukken ze vooral het feit dat tango net als de flamenco, salsa en blues wereldmuziek is. Hun werk vertoont dan ook duidelijke invloeden van pop, jazz, klassieke en eigentijdse muziek.

Geleid door de majestueuze tonen van de bandoneon, het hart en de stem van de tango, kenmerkt hun muziek zich door de sterke pulserende kracht van de 'canyonque'; het dominante ritme van deze muzieksoort. Wat swing is voor de jazz, is canyonque voor de tango. Naast de twee bandoneons bestaat

Op het cultuurfestival van Edinburgh, het grootste ter wereld, werd afgelopen zomer uit ruim zevenhonderd deelnemende artiesten het tango-gezelschap Sexteto Canyonque gekozen tot beste. Eduardo del Rio, de dansleraar die onder meer Madonna haar passen leerde voor de film 'Evita', noemde hen onlangs in een interview het 'beste tango-sextet ter wereld'. Verrassend genoeg komt dit zestal niet uit Argentinië, het land bij uitstek voor tangomuziek, maar uit Amsterdam. Aanstane woensdag zijn ze te bewonderen bij Studium Generale.

door
Huibert
Spoorenberg

Sexteto Canyonque, volgende week live te zien bij Studium Generale.

het Sexteto Canyonque uit viool, altviool, piano en contrabas. De groep werd in korte tijd bijzonder populair en ontving internationale erkenning. Dat bewees de persoonlijke uitnodiging van Osvaldo Pugliese om in 1990 op toernee te gaan met zijn orkest. Maar hun grootste verdienste is dat ze er in

slaagden om tangomuziek te introduceren bij de velen die zich niet bewust waren van de draagwijdte en de diepte van deze muziek. Keer op keer raakt het publiek tijdens hun optredens volledig in de ban door 'een muziek die zo groots is, dat hij je bijna overstelt'.

Tekenaar/cabaretier Rick Lorenzo Dros als De Grote Knoeier

Eigenlijk ben ik per ongeluk cabaretier geworden', vertelt Rick Lorenzo Dros (38). 'Ik maakte strips voor het weekjournaal van de school-tv en iemand vroeg me om daar liedjes voor te maken. Zo werd het tekstschrijven geactiveerd en dan weten ze je wel te vinden. Omdat ik teksten voor anderen schreef belandde ik achter de schermen van Cameretten, wat ik heel leuk vond. Toen dacht ik: 'Je moet toch één keer in je leven in theater De Engelenbak hebben gestaan'. Ik probeerde wat en voor ik het wist stond ik als één van mijn stripfiguren in de finale van het Amsterdamse Kleinkunstfestival en moest ik vijftig voorstellingen spelen.' 'Soplattaswat', inmiddels zijn derde voorstelling, is vandaag, donderdag 11 september, te zien op het Humorfestival bij de Stadsschouwburg. Dros vergeet om te zeggen dat hij in 1993 de Publieksprijs kreeg. Over de telefoon klinkt een rustige en vriendelijk stem, die helemaal niet doet denken aan de tekenaar van harde, niets en niemand ontziende cartoons, die menige schone schijn doorprikken. Ze stonden in de zaterdagbijlage van *de Volkskrant*; Dros' scharrelaars-typetjes met hun laaghangende schouders en hun kuif op het holle achterhoofd, die actuele gebeurte-

nissen becommentarieerden. Dros zelf ziet het anders: 'Hard vond ik het niet, anders had ik die tekeningen niet gemaakt. Ik registreer wat ik op straat of op tv zie, maar ik ben geen dominee.' Een sketch van een half uur over het niet kunnen uitpakken van een stapeltje zakdoeken kan hij 'wel leuk' vinden, maar zal hij zelf niet doen; de onderwerpen moeten uit het leven komen. Wat kunnen we dan verwachten van 'Soplattaswat'? Dros: 'Plat verwijst naar de verplating van de maatschappij, met programma's als 'De Wallen op stap' van SBS 6, maar ook naar het tweedimensionale karakter: zonder franje.' Dros zit als De Grote Knoeier op een wolk die boven de aarde zweeft, en registreert wat hij ziet: de platte pannenkoek die de aarde eens was, zit vol volgevreten dikdoeners en opgeblazen bolle koppen. Het lijkt er dus op dat de voorstelling van Dros niet minder cynisch zal zijn dan zijn cartoons. Gelukkig maar.

'Soplattaswat' is te zien op donderdag 11 september in de Spiegeltent naast de Stadsschouwburg. Entree: fl. 15,-.

Vier dagen Spaans temperament in Eindhoven

In het strijdperk verschijnen 600 muzikanten uit Zuid-Amerika, Spanje, Portugal en Nederland. In traditionele kostuums met lange mantels en wapperende linten houden zij optochten door de stad en spelen op podia in de open lucht. De Tuna's strijden om verschillende prijzen op muzikaal gebied, zoals beste groep en beste zanger. Niet alleen de muzikale kwaliteit telt mee, ook de presentatie levert punten op. Er bestond onzekerheid of het festival door zou gaan. 'We waren te laat met het verzoek om sponsorgeld bij hoofdsponsor Holland Casino', vertelt pr-coördinator Jochem Brok. 'Het casino had het geld voor 1997 al verdeeld, daardoor kwamen wij geld tekort. We hebben nu geen sponsor die zijn naam aan het festival verbindt, maar een aantal kleinere sponsoren bekostigen nu het evenement. Het was ook lang onduidelijk hoe het festival er uit zou gaan zien. We wilden het hele centrum erbij betrekken, naast de Markt ook de Dommelstraat en het Stationsplein. Het Stationsplein deed echter niet mee. De festiviteiten vinden nu alleen plaats op de Markt en het Stratumseind', aldus Brok.

Historie

De geschiedenis van de Tuna's gaat terug tot het Spanje van de dertiende eeuw. Bij gebrek aan universiteitsgebouwen trokken studenten van de ene professor naar de andere. Om in hun levensonderhoud te voorzien zongen ze in taveernes en kroegen. Ze gebruikten hun muziek ook om meisjes het hof te maken. De instrumentale bezetting van een

door
Wouter
Dielesen

Nicole van Hout (tweede van rechts) en drie andere Tuniña's tijdens hun 'doop' in Mexico. Foto: Extern

Tuna bestond oorspronkelijk uit gitaren, lauds (twaalfsnarig melodie-instrument), bandurrias (kleine laud) en pandereta (kleine tamboerijn). Later zijn hier nog instrumenten als accordeon, dwarsfluit, gitaron (akoestische basgitaar), viool en ukelele aan toegevoegd. De meeste Tuna's bestaan uit twintig tot dertig muzikanten en komen voor in Spanje, Portugal, Italië en Mexico. Het verhaal van de Eindhovense Tuna begon als ontgroeningsgrap in het begin van de jaren zestig toen een groepje eerstejaars Spaanse liedjes zong voor de

Hartverscheurende serenades en Spaanse gitaarmuziek zullen vanaf donderdag 25 september vier dagen lang te horen zijn in het Eindhovense centrum. Ruim dertig Tuna's, traditionele studentenmuziekgroepen, zullen hun krachten meten op het Certamen de Tunas. De twee Eindhovense studentenverenigingen Tuna Ciudad de Luz en La Tuniña organiseren dit Spaanse muziekconcorso voor de vijfde maal in elf jaar.

vrouw van toenmalig directeur van Philips, de heer Tromp. De grap beviel zo goed dat in 1964 de Tuna Ciudad de Luz werd opgericht. Na verschillende keren uitgenodigd te zijn door buitenlandse Tuna's, hield de Eindhovense vereniging in 1986 haar eerste eigen festival. Dit was tevens het eerste Certamen in de geschiedenis buiten Spanje.

La Tuniña

In 1982 namen twee meisjes, die Tuno-vrienden hadden, het initiatief om een Tuna voor vrouwen op

te richten. Ze noemden zichzelf La Tuniña. Dit is een samentrekking van Tuna-niña, wat Tuna-meisje betekent. Tijdens de eerste optredens veroorzaakten de Eindhovense dames heel wat opschudding. Van oorsprong is het Tuna-gebeuren namelijk puur voor mannen. De Spaanse heren waren niet gewend een vrouwelijke serenade te ontvangen. Tegenwoordig worden de vrouwen geaccepteerd. In juli dit jaar ging dit gezelschap, bestaande uit zestien meiden, twee weken naar een Certamen in Mexico. 'De Mexicaanse organisatoren van het festival zorgden voor slaapplekken, eten en drinken', vertelt Tuniña Nicole van Hout. 'Bijna elke dag verzorgden de groepen optredens. De Mexicanen hadden ook een muziekwedstrijd georganiseerd, waarbij wij de tweede prijs in de wacht sleepten. Dit Certamen duurde twee weken. De meeste duren echter veel korter', aldus Van Hout, 'gewoonlijk zo'n vier dagen. Maar omdat voor de meeste deelnemende groepen de reis nogal prijzig was, duurde dit festival twee weken.' Voor oud-leden is een reünistengroep opgericht; La Tuniña V.S.O.P. Het hele gezelschap met leden en oud-leden gaat eenmaal per jaar een weekend naar een stad toe en maakt daar muziek. Vorig jaar viel dit reünie-weekend samen met het 15-jarig bestaan van de vereniging en dat werd natuurlijk gevierd in Eindhoven.

Ontgroening

Nieuwe leden van zowel Tuna Ciudad de Luz als La Tuniña moeten als zij beginnen onder leiding van ouderejaars zes nummers leren. Die brengen ze vervolgens ten gehore in restaurants en tijdens diverse gelegenheden. Na afloop gaan de muzikanten met de pet rond. Met dit geld moeten ze

een dag organiseren voor de oudere leden. Wanneer de eerstejaars hun zes nummers goed kennen en de dag georganiseerd hebben, krijgen ze een sjerp, *beca* genaamd, en zijn dan volwaardig lid van de vereniging. 'Degenen die voor het eerst deelnemen aan een Certamen moeten een soort ontgroening ondergaan. Deze vindt plaats tijdens het eerste Certamen waaraan een eerstejaars deelneemt. De ontgroening bestaat uit een duik in een fontein en het nuttigen van een hoeveelheid sterke drank', legt Van Hout uit. Zij is zelf gedoopt tijdens de reis naar Mexico in het dorpje Queretaro. De Tuna's zullen voor de 'doop' van het festival in Eindhoven zelf een fontein bouwen op het Stratumseind. Maastricht en Nijmegen hebben beide een ook Tuna-groep. Leiden is de enige stad die, naast Eindhoven, een vrouwelijke variant heeft. De damesgroep uit Eindhoven houdt elke maandag een repetitie. Ze treden regelmatig op in restaurants door heel Nederland. Het doel hiervan is naamsbekendheid te creëren, zodat mensen en bedrijven een Tuna vragen te komen spelen op bruiloften en feesten. 'Het geld dat we met de optredens verdienen, gaat in de kas', zegt Van Hout. 'Hiermee betalen we nieuwe pakken en instrumenten, reiskosten en activiteiten als het kerstdiner en het reünistenweekend.' Om de zwerftraditie van de Tuna's in ere te houden, trekken in de zomer groepjes van vier of vijf Tuna's of Tuniña's door heel Europa en leven, net als de eerste Tuna's, dan enkel van hun muziek.

AGENDA

AOR Zondag 14 september
'Space Jam', film met Michael Jordan en Bugs Bunny; bovenbar.

Woensdag 17 september
Optreden van Eindhovense coverband Going Underground; bovenbar, 22.00 uur.

Studium Generale Donderdag 11 september
In 'Fargo' laat naïeve autohandelaar zijn vrouw kidnappen. Agente Frances McDormand (Oscar voor beste actrice) spoort ze op in komische en soms schokkende film van de gebroeders Coen; blauwe zaal, auditorium, 20.00 uur. (*)

Maandag 15 september
Zie pagina 2 voor SG-Aktueel. (*)

Woensdag 17 september
Tango van Sexteto Canyengue; blauwe zaal, auditorium, 11.45 uur. (*)

Donderdag 18 september
Open Podium Klassiek met de vijf koperblazers van Quintet Q, Gert Jan Adema op Spaanse gitaar en klarinet-ensemble Quartet Q; blauwe zaal, auditorium, 20.00 uur. (*)

Tentoonstellingen Tot 28 september
Cartoontfestival, Stadschouwburg. Zie ook Cursor 3.

Tot 30 september
Tentoonstelling 'Black Boox' van Urit Luden bij de bouwkundebieb, HG, vloer 4. (*)

Van 12 september tot 12 oktober
Horowitz en de Philishave; hal HG. Zie ook pagina 7 in deze Cursor. (*)

Uit in de stad Donderdag 11 september
Nieuwe films: Plaza: 'Kinderen van gietijzeren goden' over leven en avonturen in een stadje in de Oeral; 'The Fighteners', van horror-specialist Peter Jackson.

Humorfestival, Schouwburg: oa. Rick Lorenzo Dros en Leo Bassi (zie voor reductiebon Cursor 3). Buiten: Jhonny Orange en de Jojo's. (*)

Effenaar Literatuur: 'Deadmeat' over drie vrienden in de Londense clubscene van het Engelse talent Q; va. 21.00 uur.

Vrijdag 12 september
Humorfestival, Schouwburg: oa. Leo Bassi. Tevens VPRO's Nachtzusters, De Mobiele Disco en Eddy Wally. (*)

Theater Plaza: reprise van 'De gekwettheid is minimaal', ook morgen, dan met interview met regisseur Paul Pourveur.

Zaterdag 13 september
Humorfestival, Schouwburg: oa. Earl Okin en Stand Up Comedy Night. Buiten: Rob, Ria, Ronnie en de Zippers. (*)

Effenaar: Bjorn again, Abba-revival.

Zondag 14 september
Humorfestival, Stadswandelpark: De wereld van de Lach; va. 13.00 uur. (*)

Concert van surfbands Laika, The Cosmonauts en Les Vice Barons; Effenaar.

The Floor Quintet speelt van blues tot latin bij Kaffee de Groot; va. 17.00 uur. (*)

Cabaret van Urbi & Orbi met 'Glooidoven'; Grand Café Berlage, 21.00 uur. (*)

Concert van Mason Ruffner, die oa. speelde met bluesgiganten als Sam Lightin' Hopkins en John Lee Hooker; Café Wilhelmina, 16.00 uur.

Dinsdag 16 september
Ballads en Beats van de jaren '90 door Mo Stax in De Vooruitgang; 21.00 uur. (*)

Woensdag 17 september
EZone: Annual Fruitcake Convention presenteert de strip '12 Ambachten ...' van de Sonse tekenaar Joost Guitjens; Effenaar, 21.00 uur.

Aankondigingen met de aanduiding (*) zijn gratis

Kortingpas HZT voor Cursorlezers

Naast de kortingen voor de try-outs in Eindhoven biedt Het Zuidelijk Toneel dit studiejaar de lezers van Cursor een speciale pas aan. Deze 'HZTjip' kost je tien gulden. Daarmee kun je voor vijftien gulden per voorstelling naar alle producties van dit seizoen van Het Zuidelijk Toneel in Eindhoven. Om in het bezit te komen van de pas, moet men bij het reserveren van kaartjes of aan de kassa even vermelden dat men zich hiervoor wil aanmelden. Bij het afhalen van de kaartjes, waar dan direct de korting op verrekend wordt, betaalt men de tien gulden voor de pas. Deze wordt dan later toegestuurd.

Faculteitsberichten

Faculteitsberichten moeten donderdagmiddag voor 15.00 uur via bureau onderwijs bij voorkeur via e-mail (cursor@cur.tue.nl) en eventueel op diskette (WP 5.1) bij Cursor worden aangeleverd. Een bericht wordt één keer geplaatst. Een bericht voor meerdere faculteiten wordt éénmaal volledig en vervolgens met verwijzing geplaatst. Samenvattingen langer dan tien regels worden geweigerd.

ALLE FACULTEITEN

Wijzigingen collegerooster herfst

TM 2.1, ma 2+3+4, 2Y260, AUD 14; wordt AUD 15, maar 20/10: AUD 14
TM 3.1, ma 5+6, 3B180, AUD 7; wordt di 5+6+7 AUD 7
TM 1.1, wo 1+2, 4A500, AUD 2; wordt AUD 1
Bdk 4.1, wo 5+6+7, 1B081, Blok B PAV J17; wordt Blok B PAV P2
WS5 2.1, ma 2+3+4, 2Y260, AUD 14; wordt AUD 15, maar 20/10: AUD 14
N5 2.1, ma 2+3+4, 2Y260, AUD 14; wordt AUD 15, maar 20/10: AUD 14
N5 3.1, ma 5+6, 3B180, AUD 7; wordt di 5+6+7 AUD 7
WMT 2.1, wo 1+2, 4A500, AUD 2; wordt AUD 1
WMT 4.1, wo 1+2, 4P580, WH; wordt WH.309
W5 3.1, wo 1+2, 4P580, WH; wordt WH.309
W5 2.1, wo 1+2, 4A500, AUD 2; wordt AUD 1
W 4.1, wo 1+2, 4P580, WH; wordt WH.309
T5 3.1, do 1+2, 6M010, STC.002; wordt STC.001
T5 3.1, do 3e u., 6U280, STC.002; wordt STC.001
T5 3.1, do 4e u., 6U282, Blok B STC.002; wordt Blok B STC.001
T 4.1, di 1+2, 1J170, STO.191; wordt STC.001, maar 28/10: PAV L10
IN5 1.1, wo nm, 5A010, EH; vervalt
INF 4.1, ma 3+4, 2L750, AUD 15; wordt AUD 16
IN5 2.1, ma 3+4, 1A150, AUD 12; wordt Rck2, maar 20/10: PAV P4
Keuze PP-fase ma 3+4, 1A150, AUD 12; wordt Rck2, maar 20/10: PAV P4

Bibliotheken W en T integreren

De faculteitsbibliotheken Werktuigbouwkunde en Scheikundige Technologie gaan integreren. Daarom zijn beide bibliotheken, inclusief het magazijn T en het Productinformatiecentrum, gesloten van 22 september t/m 3 oktober. Gedurende deze periode kunt u geleende boeken inleveren of verlengen via de Centrale Bibliotheek, tst. 2381. Vanaf 6 oktober gaat de nieuwe bibliotheek WenT in de W-hal van start.

Inhaaltentamen Spaans I en II

Het inhaaltentamen Spaans I en II (schriftelijk) vindt plaats op 6 oktober van 9.30-12.00 uur in PAV NP29. Inschrijven bij het secretariaat van het Centrum voor Taal en Techniek, TEMA 0.21.

Stralingsbescherming en dosimetrie (3V240)

Zie onder de faculteit Technische Natuurkunde

Bureau Studentepsychologen

Het Bureau Studentepsychologen start binnenkort met de volgende cursussen (onderstaande cursussen bestaan uit 7 à 8 wekelijkse bijeenkomsten van 1,5 uur):

- Studievaardigheden voor P-studenten; cursussen studievervaardigheden worden zoveel mogelijk op de faculteiten georganiseerd, mocht er echter dit trimester op jouw faculteit geen cursus verzorgd worden, of ben je te laat met het aanmelden hiervoor, dan kun je bij ons terecht voor een cursus.
- Sociale vaardigheden; studenten die moeite hebben met het aangaan van nieuwe contacten en zich verlegen of onzeker voelen in contacten, bespreken en oefenen onder begeleiding deze voor hen lastige situaties.
- Tentamenvrees; heb je het vermoeden dat je vanwege spanning vóór en tijdens tentamens minder presteert dan je in feite kunt, dan is het wellicht een idee deze spanning te leren verminderen. Er zal ook aandacht besteed worden aan studieplanning.
- Beter studeren; ben je ontevreden over het moeizame verloop van je studie, ook al heb je je P al binnen, loop dan eens ons bureau binnen voor deze cursus.
- Verstandig omgaan met gedachten en gevoelens; deze cursus richt zich op het bijsturen/leren hanteren van hinderlijke gedachten en/of gevoelens. Er zijn minimaal 10 bijeenkomsten van 1,5 uur.

Bij voldoende deelname worden er ook cursussen gegeven voor studenten die problemen hebben rond het afstuderen, met het houden van voordrachten, of met het maken van verslagen en voor studenten die twijfels hebben ten aanzien van hun studiekeuze. Er wordt altijd voor het begin van de cursus met degene die zich aanmeldt besproken of zijn/haar doelstelling en de cursusinhoud op elkaar aansluiten. De data en tijd waarop de cursus plaatsvindt, worden met de deelnemers overlegd. Inlichtingen en aanmelding: aan de servicedesk van het Student Service Centrum, HG 0.08 (bij de Heronhal), of telefonisch: tst. 2565.

Onderzoeksprojecten RIACA

RIACA (Research Institute for Applications of Computer Algebra) heeft enkele onderzoeksprojecten, die uitgevoerd kunnen worden door studenten. Het betreft projecten, die in alle gevallen enkele weken tijd in beslag nemen, variërend van 2 tot 6 weken. Op dit moment is er plaats bij de volgende projecten:

- Interactieve leermiddelen: dit is een lopend project met als doel een CD voor het middelbaar onderwijs te produceren. Gevraagd is kennis van elementaire algebra, vormgeving, programmeren in Java en Pascal.
- Interactief dictaat algebra: een interactief dictaat algebra is in ontwikkeling. Voor de verdere ontwikkeling van dit dictaat zoeken we alpha-testers.

In de toekomst zullen er ook andere projecten zijn, waaraan studenten kunnen werken. Voor werk aan projecten is een stagevergoeding beschikbaar. Info: prof.dr. A. Cohen, HG 9.47, tst. 4270, e-mail: amc@win.tue.nl. Bij afwezigheid: Marianne Jonker, secretariaat RIACA, HG 8.58, tst. 4231, e-mail: marjon@win.tue.nl.

IPO-Colloquium

- drs. Jacqueline de Jong ('Control relations in interactive systems')
donderdag 19 september, 11.00 uur, IPO Colloquiumroom.

BIOMEDISCHE TECHNOLOGIE

Calculus (2Y130)/Verschuiving studentenoverleg

Op 15 oktober, 3e en 4e uur, vindt er een extra college Calculus (2Y130) plaats in AUD 1. Het studentenoverleg op deze middag wordt verschoven van 12.30 uur naar 13.00 uur.

BOUWKUNDE

Nieuwe regeling m.b.t. het inleveren van studiegegevens voor P- of Ir-examen

Met ingang van 24 september geldt de volgende regeling:

1. Elke maand is er een examenvergadering, en wel de laatste woensdag van de maand, met uitzondering van de maand juli.
2. Als u in een bepaalde maand als examinandus behandeld wilt worden, moet u aan de volgende voorwaarden hebben voldaan:
 - U moet zich voor behandeling in de examencommissie Bouwkunde aangemeld hebben voor het P- of Ir-examen bij de Centrale Studentadministratie;
 - Alle beoordelingen van vakken en oefeningen, met uitzondering van de beoordeling van het afstudeerproject, moeten uiterlijk één week voor de laatste woensdag van die maand bij de studentadministratie van de faculteit zijn ingeleverd;
 - De beoordeling van het afstudeerproject moet uiterlijk de maandag voor de laatste woensdag van die maand bij de studentadministratie van de faculteit zijn ingeleverd.
3. U bent geslaagd voor uw P- of Ir-examen als de examencommissie Bouwkunde hiertoe op grond van uw studiegegevens besloten heeft, dit kan elf keer per jaar. U kunt zich alleen opgeven voor het Ir-examen als uw PP1-fase officieel is afgerond.
4. De datum waarop de uitreiking van het diploma plaats vindt heeft verder geen enkele formele betekenis. U hoeft niet meer ingeschreven te zijn als student vanaf de datum waarop de examencommissie het besluit heeft genomen dat u geslaagd bent.
5. Als u bijvoorbeeld voor 1 september wilt afstuderen, moet u ervoor zorgen dat:
 - alle vakken en oefeningen beoordeeld zijn en bij de studentadministratie van de faculteit zijn ingeleverd.
 - u met de afstudeerbegeleidingscommissie sluitende afspraken hebt gemaakt mbt. de wijze en tijden waarop u uw werkzaamheden, inclusief eindcolloquium, zult afronden. (NB: In die gevallen waarin het niet voldoende zeker is of u uw werkzaamheden op tijd kunt afronden, is het verstandiger om de maand september voor afronding te gebruiken: een dergelijk uitstel kost u 0,1 x het collegegeld.)

Met ingang van het studiejaar 1997/98 zal de examencommissie Bouwkunde uitsluitend studenten behandelen, van wie alle resultaten bij de studentadministratie zijn ingeleverd.

Stedebouwfysica/wind (7S280)

Dit college wordt dit trimester niet gegeven wegens ziekte van de docent. Informatie over het tentamen volgt.

Oefening Materiaalkunde/Natuurkunde

De werkstukken van het afgelopen seizoen zijn voorzien van correcties en kunnen vanaf heden worden afgehaald bij het secretariaat van FAGO, HG 11.77. Ze blijven daar drie weken liggen. Gedurende het komende jaar wordt er gewerkt aan het evalueren en actualiseren van de oefening, daardoor is er vanaf heden plaats voor een studentassistent. Info: Astrid Damen, secretariaat FAGO, tst. 3350, of ir. Bert van Schaijk, WH 1.04, tst. 4784.

Tussencolloquium

- Arjen Harbers ('Introductie van wonen op perifere kantoorlocaties Amersfoort De Hoef') dinsdag 16 september, 14.00 uur, Videoroom HG 4.95.

Eindcolloquium

- Lisa Mattemaker ('Wonen op een Vinex-locatie') woensdag 10 september, 11.30 uur, HG 10.26.

ELEKTROTECHNIEK EN INFORMATIETECHNIEK

Elektriciteitsopwekking en transmissie 1 (5P090)

Het college gaat op vrijdag 12 september niet door. Hierdoor zal dit college tijdens de inhaalweek worden gegeven. Nadere informatie hierover krijgt u tijdens het college op 19 september.

Afsluitend examen

De eerstvolgende Afsluitende-examenvergadering Elektrotechniek/Informatietechniek wordt gehouden op 16 oktober. De diploma-uitreiking zal ook op die dag plaatsvinden in de blauwe zaal van het auditorium om 16.00 uur. De aanmelding voor het Afsluitend-examen sluit op 8 oktober. Aanmeldingsformulier inleveren bij de faculteitsstudentenadministratie. De examenkandidaat moet op 8

oktober aan alle examenverplichtingen hebben voldaan. De laatste dag voor het maken van een afspraak voor het videopracticum is 2 oktober. De uiterste datum voor het houden van de vereiste stagevoordracht is 8 oktober. De laatste dag voor het maken van een afspraak voor de afstudeervoordracht is 2 oktober vóór 12.00 uur. De uiterste datum voor het houden van een afstudeervoordracht is 9 oktober.

Vacature studentlid faculteitsbestuur

In verband met de invoering van de MUB is er een vacature voor een studentlid in het faculteitsbestuur. Dit lid heeft een adviserende stem in alle onderwerpen die door het faculteitsbestuur behandeld worden. Aangezien dit een nieuwe functie is, zal de student zelf voor het grootste deel moeten bedenken hoe hij invulling wil geven aan deze functie. Voor meer informatie en kandidaatstellingen (vóór 18 september): het StudentenBuro, EH 2.33, tst: 3534.

Vacatures faculteitsraad

Er worden nog enkele kandidaten gezocht voor de faculteitsraad. Deze houdt zich bezig met het beleid aangaande het onderwijs en onderzoek binnen de faculteit E. De functie biedt goede mogelijkheden om op een professionele manier bezig te zijn met inspraak en om waardevolle ervaringen op te doen. Voor de faculteitsraad worden begin december verkiezingen georganiseerd. De kandidaten dienen zich vóór 1 oktober aan te melden bij het StudentenBuro, EH 2.33, tst: 3534.

Projectbegeleiding

De intekening voor de cursus en het werkcollege Projectbegeleiding is geopend. Er kan worden ingetekend voor de begeleiding van het Practicum 2 of het Technisch Project in het komende wintersemester. Intekenen kan tot 26 september. Over de cursusdata wordt met u overleg gevoerd. De intekelijsten hangen op de bordes naast onze studentenadministratie. U krijgt persoonlijk bericht als u ingedeeld bent.

SCHEIKUNDIGE TECHNOLOGIE

Drogen (6S100)

Dit keuzecollege wordt dit trimester gegeven in zaal STW 1.91, wo-ochtend 1, 2 en 3e uur.

Bibliotheken W en T integreren

Zie onder Alle faculteiten

TECHNISCHE NATUURKUNDE

Stralingsbescherming en dosimetrie (3V240)

Deze cursus is bestemd voor degenen die een opleiding volgen tot klinisch fysicus en voor aio's op het gebied van kernfysische technieken of medische technologie. Behandeling van de stof gebeurt op vijftien volledige dagen verspreid over een periode van ruim zes maanden; in de regel op twee vrijdagen per maand. De eerste tien geplande data zijn: 7 en 21 november, 12 december, 9 en 23 januari, 6 en 20 februari, 6 en 20 maart en 3 april. Overige data worden in overleg afgesproken. Voor nadere informatie wordt verwezen naar de Studiegids, pag. 699. De leergang wordt verzorgd door de SBD onder leiding van ir. Chr. Huyskens. Kandidaten voor deelname moeten vóór 1 oktober contact opnemen met ir. T. Klaver, tst. 3355/3863.

Cursus Studievaardigheden

Dit trimester wordt er weer een cursus Studievaardigheden voor eerstejaars georganiseerd. De cursus is bedoeld om studenten sneller vertrouwd te maken met efficiënte manieren van studeren en ondersteunt zo de overgang van VWO naar universiteit. Onderwerpen die aan bod komen: planning van studie-uren, effectief instructie en college volgen, hoe bestudeer je grote hoeveelheden leerstof en hoe kun je het best de tentamens voorbereiden. De cursus wordt gegeven door ouderejaarsstudenten onder begeleiding van studentpsychologen. Op vrijdag 12 september om 12.40 uur (HG 1.16) lichten de begeleiders de inhoud van de cursus toe. Meer info: Sonja Feiner, tst. 4811, of Anget Mestrom, tst. 2567.

TECHNOLOGIE MANAGEMENT

TECHNISCHE BEDRIJFSKUNDE

Goederenstroombeheersing (1C120)

Instructies voor dit vak zullen gegeven worden in week 42, 43, 44 en 45 (één middag per week). U kunt zich hiervoor inschrijven op het mededelingenbord van de vakgroep LBS, voorin de F-vleugel. Gelieve het groepsnummer waarbij u inschrijft, goed te onthouden.

Studentassistenten gevraagd

Om studenten te begeleiden bij de instructies behorend bij het vak Goederenstroombeheersing (1C120) is weer een aantal studentassistenten nodig. Kandidaten dienen het vak al te hebben behaald. Inschrijven kan op het mededelingenbord van de vakgroep LBS, F-vleugel. Nadere informatie kan worden verkregen bij het secretariaat van de vakgroep LBS, tst. 2247.

Cursus Studievaardigheden

Dit trimester wordt er weer een cursus Studievaardigheden voor eerstejaars georganiseerd. De cursus is bedoeld om studenten sneller vertrouwd te maken met efficiënte manieren van studeren en ondersteunt zo de overgang van VWO naar universiteit. Onderwerpen die aan bod komen: planning van studie-uren, effectief instructie en college volgen, hoe bestudeer je grote hoeveelheden leerstof en hoe kun je het best de tentamens voorbereiden. De cursus wordt gegeven door ouderejaarsstudenten onder begeleiding van studentpsychologen. Een eerste informatieve bijeenkomst vindt plaats op maandag 15 september om 12.45 uur in collegezaal P2. De cursus start dan dezelfde week nog. Inlichtingen: informatieborden (bij de vijver), je studiemontor, je studieadviseur, studentpsychologen (HG 0.08).

WERKTUIGBOUWKUNDE

Calculus (2Y130)

Het extra college op donderdag 16 oktober 3e en 4e uur verschuift naar woensdag 15 oktober, 3e en 4e uur in AUD 1.

Aanmelden voor PGO-trimester 1.2 en 2.2

Aanmelding kan alleen nog maar via www-pagina: <http://www.tue.nl/wtb/opleiding/pgo/aanmelden.html>. De aanmeldingstermijn sluit 1 november. Hoe ga je te werk: start de internetpagina op; bij het betreffende trimester de velden 'achternaam', 'voorletters', 'identiteitsnummer', 'generatie' en 'e-mailadres' invullen, aankruisen dat je aan PGO 1.2 of aan PGO 2.2 wilt deelnemen en van de regels (indien van toepassing) hebt kennisgenomen (door regels aan te klikken krijg je deze automatisch te zien). Als laatste klik je de balk 'Verstuur Gegevens' aan. Op dat moment wordt jouw aanmelding naar het Onderwijsbureau gezonden.

Faculteitscolloquium W

- prof. J.J.H. Brouwers ('Procestechnische constructies') maandag 22 september, 16.00 uur, collegezaal WH.

Bibliotheken W en T integreren

Zie onder Alle faculteiten

Cursus Studievaardigheden

Dit trimester wordt er weer een cursus Studievaardigheden voor eerstejaars georganiseerd. De cursus is bedoeld om studenten sneller vertrouwd te maken met efficiënte manieren van studeren en ondersteunt zo de overgang van VWO naar universiteit. Onderwerpen die aan bod komen: planning van studie-uren, effectief instructie en college volgen, hoe bestudeer je grote hoeveelheden leerstof en hoe kun je het best de tentamens voorbereiden. De cursus wordt gegeven door ouderejaarsstudenten onder begeleiding van studentpsychologen. De start is gepland in de derde collegeweek. Nadere informatie tref je binnenkort aan op de publikatieborden. Voor meer info: Ger Gartz, tst. 2772, of Anget Mestrom, tst. 2567.

Afstudeercolloquia

- R.M.H. Walenbergh ('Improvements to a Heineken beer brewery model by abstract modelling of the material flow') vrijdag 12 september, 13.30 uur, WH 4.14.
- H. Brouwers ('On the multi-axial testing of membranes') donderdag 18 september, 10.00 uur, WH 0.05.

WISKUNDE EN INFORMATICA

Temporale Logica (2L910)

Vernieuwde dictaten voor dit vak zijn niet verkrijgbaar bij de dictatenverkoop maar op het eerste college van de cyclus, vrijdag 19 september, AUD 15.

Nieuwe cardiofitness-ruimte voorziet in groeiende vraag

De vaste bezoekers van de cardiofitness-ruimte van het sportcentrum is het zeker al opgevalen: in de zomervakantie is die geheel gerenoveerd. Een spiegelwand, een nieuwe vloer en witgeverfde muren geven het geheel een ruimere en gezelligere uitstraling. Ook kwamen er nieuwe toestellen bij, die voor de conditieverbeterde bewegingen zorgen, zoals rennen, fietsen, roeien en klimmen. De verbouwing nam bijna de gehele zomer in beslag. Het bleek dat de oude cementvloer aan complete vervanging toe was. Dat zorgde voor wat vertraging, omdat de vloer na de vervanging vier weken moest drogen. Maar uiteindelijk waren de werkzaamheden voor het begin van het nieuwe collegejaar afgerond. Volgens directeur Jacques de Mooij was een uitbreiding van de oude cardiofitness-ruimte absoluut noodzakelijk. De Mooij: 'Deze vorm van training staat volop in de belangstelling van de studenten. Je kunt de ruimte zelfstandig gebruiken en zo je eigen trainingsrooster bepalen. De enige beperking is dat je eerst een introductiecursus moet volgen. Zodoende leer je met de apparaten om te gaan en krijg je een idee over de voor jou optimale manier van training. Op een gegeven moment werd de belangstelling echter te groot. We bleven maar pasjes voor zelfstandig gebruik weggeven, maar er waren constant nieuwe cursussen aan de gang. Voor mensen met pasjes was er dus geen plaats om vrij te spor-

ten.' De oplossing werd gevonden in een uitbreiding van de oude fitness-zaal naar de ruimte er tegenover en door nieuwe toestellen bij te kopen. De verbouwing is zeker geen goedkoop project geweest: het heeft bijna twee ton gekost. Het grootste gedeelte daarvan ging naar de nieuwe toestellen; gemiddeld kost een apparaat rond zeventien-duizend gulden. Later dit jaar moeten enkele oude toestellen vervangen worden, want dat is een goedkopere oplossing dan langdurig onderhoud. Waar komt het geld vandaan? De Mooij: 'In het algemeen wordt het sportcentrum door de TUE samen met de Hogeschool Eindhoven gefinancierd. Daarbij kun je nog de opbrengst van de verkoop van de sportkaarten tellen. Voor de cardiofitness-ruimte is er ook nog wat extra uit de jaarlijkse bijdrage van bedrijfsleven. In ruil voor die gelden zijn er aparte trainingen voor bedrijfsfitness gereserveerd.' De aanzienlijke financiële steun aan het sportcentrum is aan twee dingen te danken. Aan de ene kant heeft het huidige College van Bestuur een grote belangstelling voor het sportcentrum. Het ziet het als een managementproject, dat het aanzien en de uitstraling van de TUE verhoogt. Aan de andere kant, hoe meer aandacht er aan sport wordt besteed, hoe groter de interesse van de studenten wordt. Die kunnen voor weinig geld van hele uitgebreide sportfaciliteiten genieten. Het aantal sportkaarthouders is vorig jaar met 2500 gestegen en dit jaar wordt een verdere toename verwacht. 'We

door
Sveta
Litvinova

De beentjes reppen zich dagelijks voort in de nieuwe cardio-fitness-ruimte. Foto: Bram Saeys

zitten in een omhooggaande spiraal. Het is een hele gunstige tijd voor vernieuwingen', aldus De Mooij.

Toekomst

De nieuwe cardiofitness-ruimte markeert het begin van een serie grote renovaties op sportgebied. Jacques de Mooij heeft voor de komende jaren een zogenaamd 'Miljarenplan' opgesteld. Het plan

gaat voornamelijk over uitbreiding van de sportfaciliteiten. Om te beginnen zal de huidige fitness-zaal verbouwd worden. Die is absoluut te klein voor het aantal mensen, die krachtsport willen beoefenen. Soms trainen er wel veertig mensen tegelijk. Het plan is om van de al bestaande fitness-ruimte en de daarnaast gelegen squashbanen één grote fitness-zaal te maken, met daarin uitgebreide fitness-apparatuur. De

vijf nieuwe squashbanen zullen aan de achterkant van het sportcentrum komen. Zo worden twee problemen in één klap opgelost. Dan komen de tennisbanen aan de beurt. Op dit moment is er geen mogelijkheid om een tennis-cursus in de wintermaanden te volgen. Daarom wil De Mooij voor de winter een nethal boven drie van de tien buitenbanen maken. Zoiets is volgens hem 'in één dag gemaakt en in één dag afgebroken', maar biedt een goede oplossing. Voor de roeivereniging Thêta heeft De Mooij ook nieuws. De roeiloods van de vereniging is op meerdere plaatsen lek. Aangezien het feit dat Thêta over een groot aantal dure boten beschikt, zal er een nieuwe loods op de Kanaaldijk moeten komen. Niet alle sportverenigingen kunnen zich op de terrein van het sportcentrum vestigen. Volgens De Mooij bestaat er de mogelijkheid om ze een stuk dichterbij de TUE te brengen op Terrein Noord. Dit terrein is eigendom van de universiteit, maar wordt door de gemeente Eindhoven gebruikt en onderhouden. De directeur van het sportcentrum is van plan om met de gemeente over zijn idee te onderhandelen. Definitieve uitvoeringstermijnen van de verschillende onderdelen van de Miljarenplan zullen in de loop van het jaar bekend worden gemaakt. Jacques de Mooij spreekt heel positief over het sportcentrum en zijn toekomstplannen: 'Ik kan zeggen dat ik het beste universitaire sportcentrum van Nederland heb en ik ben vastberaden om het nog beter te maken.'

Sport kort

Binnenkort

Zwembad voor de TUE
'Eigen zwembad voor de TUE komt in zicht.' Zo luidde de kop in de Cursor van 17 april dit jaar. Het artikel ging over een zwembad dat naast de derde hal van het sportcentrum zou worden gebouwd. Jacques de Mooij, directeur van het sportcentrum, meldde in dat artikel dat op dat moment het NOC*NSF nog bezig was met een haalbaarheidsonderzoek. Gebaseerd op dit onderzoek heeft De Mooij een financieel plan samengesteld, dat hij eind augustus aan de secretaris van het CvB, Harrie Roumen, heeft gepresenteerd. Het voorstel is nog niet meteen goedgekeurd. 'Het CvB staat niet onwelwillend tegenover het nieuwe zwembad', zo luidde de officiële reactie van Roumen. 'Wij willen alleen een gedetailleerd voorstel. We verwachten dat binnen een maand te krijgen. Daarna zal het CvB snel een definitief besluit nemen.'

Bijzondere Activiteiten

In het kader van het programma Bijzondere Activiteiten van het sportcentrum start dit najaar weer een aantal cursussen. Geïnteresseerden kunnen zich opgeven bij de administrateur van het sportcentrum, T. Reijnders. Ook kun je verdere informatie opvragen via de computer bij de portiersbalie. Alleen studenten die in het bezit zijn van een geldige sportkaart mogen deelnemen. Het gaat om de volgende cursussen:

- Golf: Start: begin oktober en november 1997, 10 lessen van ieder een uur tussen 17.00-19.00 uur op dinsdag, woensdag en/of donderdag. Er is een beginners- en een gevorderde cursus. Plaats: Golfbaan 'Welschap'. Kosten: Beginners fl. 100,-, gevorderden fl. 125,- (baanpermissie). Info-avond: dinsdag 16 september, 21.00-22.00 uur, sportcentrum.
- Snorkelen & Duiken: Start: maandag 29 september, 10 lessen van 23.00-24.00 uur, bij een theorieles vooraf, dan start om 21.30 uur, afsluitend duikweekend (gepland op 6/7 juni 1998). Plaats: Zwembad de 'Tongelreep'. Kosten: fl. 175,-. Info-avond: donderdag 18 september, 19.00-20.00 uur, sportcentrum.
- Boogschieten: Start: dinsdag 7 oktober, 10 lessen van 19.30-20.30 uur. Plaats: Boogschietbaan onder het bestuursgebouw. Kosten: fl. 50,-. Info-avond: donderdag 25 september, 19.00-20.00 uur, sportcentrum.
- Paardrijden: Start: dinsdag 7 oktober, 10 lessen van 19.00-20.00 uur. Plaats: Manege 'Sonniushof' in Son en Breugel. Kosten: fl. 125,-. Info-avond: donderdag 25 september, 20.00-21.00 uur, sportcentrum.
- Klimmen: Start: 3e/4e week van september, 6 lesavonden (dinsdag, donderdag) tussen 19.00-21.00 uur. Plaats: 5 lessen op de klimmuur van het SSC, 1 les in klimhal 'Neoliet', afsluitend klimweekend in de Eifel (Dld). Kosten: fl. 85,- incl. weekend. Voor meer informatie kun je contact opnemen met W.Koch (tst. 3232), of via e-mail: w.m.koch@ssc.tue.nl.

Voor deze editie van de Cursor Crypto geldt: goede oplossingen inleveren of opsturen naar Cursor (HG 1.19) vóór vrijdag 19 september. Vergeet niet je naam, adres en telefoonnummer te vermelden. Je maakt dan kans op een uniek 'Almost Harmless' T-shirt.

Winnaar van de Cursor Crypto van 28 augustus: **Cees van der Laan**

Horizontaal:

- 1 Hierop vinden journalisten hun weg (7)
- 7 Daarin kan de watervrouw leven (7)
- 8 De bloeiwijzen van touw (7)
- 10 Hij laat het drukwerk zien (5)
- 11 Staaf 't moeder, dat geeft benauwdheid (5)
- 12 De kaft van de UIT-krant (13)
- 14 Het meisje is gereed (5)
- 15 Met die bak gaat het niet goed (5)
- 16 Het eerste exemplaar staat tegen (7)
- 18 Is Jos Verstappen bezig op de computer? (7)
- 19 Zal ik jou een knal verkopen? (7)

Vertikaal:

- 1 Veel energie bevat die kaars (3)
- 2 Zoveel wegen een heleboel mensen (5)
- 3 Kookgerei van overzeese makelij streeft naar samenwerking (13)
- 4 Trek in drank op dat feest (7)
- 5 Spa (11)

- 6 Gladde vogel (9)
- 9 Knal de overledene hierop (11)
- 11 Huistekenaar (9)
- 13 Provincieplaats (7)
- 14 Met een kater in de Middellandse Zee (5)
- 17 Half elf (3)

Oplossingen van de Cursor Crypto van 28 augustus:

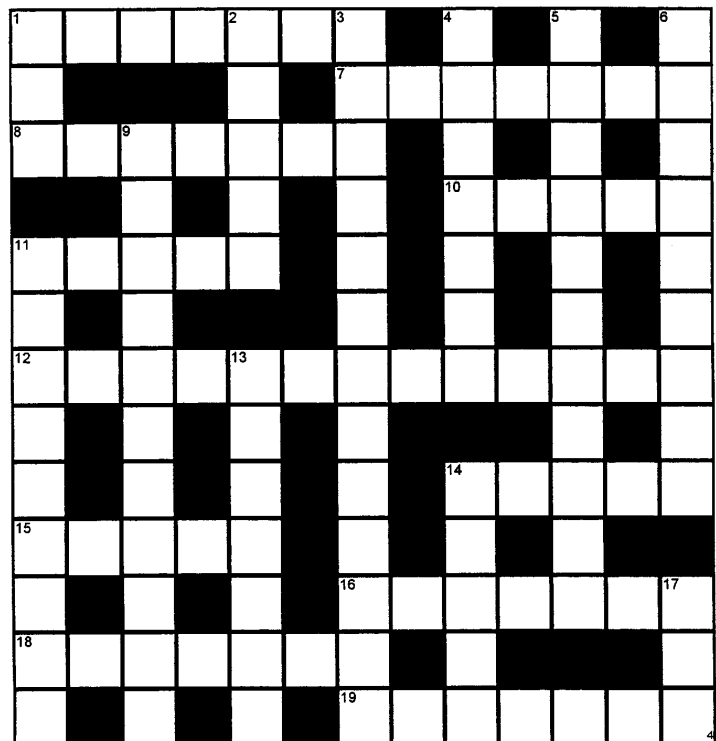
Horizontaal:

- 1 Voortborden
- 7 Ezels
- 9 Sectors
- 10 Visserssteek
- 12 Lesuur
- 13 Delphi

- 14 Uitzonderlijk
- 19 Rolykit
- 20 Salon
- 21 Zomerkoninkje

Vertikaal:

- 1 Voetvolk
- 2 Ovens
- 3 Oasis
- 4 Dichtregels
- 5 Rooie
- 6 Nest
- 8 Sneeuwzeiker
- 11 Wiskunde
- 15 Islam
- 16 Netto
- 17 Lelijk
- 18 Graz

Bekijk maar

Verkeersveiligheid

Het aantal bijna-ongelukken op het TUE-terrein rijst de pan uit. Dit heeft alles te maken met de aanhanger van het internationaal transportbedrijf Albert van Uden en Zonen uit Beek en Donk. Een ander bedrijf uit dit plaatsje heeft een deel van de inventaris van het oude scheikundegebouw opgekocht. Als de aanhanger vol is wordt hij opgehaald en zet men er meteen een nieuwe neer. Dit is allemaal leuk en aardig, maar wat staat die aanhanger op een foute plek. Dat er nog geen ernstige ongelukken zijn gebeurd, mag gerust als een wonder beschouwd worden, zeker gezien de meestal embarmelijke staat waarin de remmen van de doorsnee studentenfiets verkeren. Er loopt al een pool wanneer het eerste ongeluk daadwerkelijk zal plaatsvinden.

Dit zien de argeloze fietsers die willen oversteken naar het hoofgebouw... Niets dus! Foto: Bram Saeys

Veni, vidi, foetsie

Alle studenten die dit jaar zijn begonnen met studeren aan de TUE, hebben 'ze' als het goed is onder ogen gekregen: de rode kaartjes van de Eindhovense Studenten Kerk (ESK). Ze zaten bij de inschrijvingsformulieren en kon-

den worden teruggestuurd indien er belangstelling voor de activiteiten van de ESK was. Ook dit jaar waren weer een paar honderd kaartjes door aankomende studenten ingevuld en opgestuurd. Het is dan natuurlijk wel handig dat die kaartjes uiteindelijk ook bij de ESK terecht komen. De normale procedure is dat de kaartjes aankomen bij de Centrale Studentenadministratie (CSA), die de kaartjes op hun beurt verzamelen en klaarleggen voor iemand van de ESK die ze vervolgens komt ophalen. Klinkt logisch en georganiseerd, toch? Jammer dan, bij de ESK raakten ze toch even lichtelijk ontstemd met de gang van zaken van afgelopen weken. Het begon met de verhuizing van de ESK. Zaten zij eerst nog in het hoofgebouw, nu ontplooiën zij hun activiteiten vanuit het W&S-gebouw. Een fanatieke uitzendkracht bij de CSA dacht: 'Laat ik de kaartjes dan maar intern opsturen.' Maar niet alle kaartjes werden via de postkamer naar W&S verstuurd. Op het moment dat studentepastor Wim de Leeuw bij de CSA kwam om de kaartjes op te halen, lag daar nog maar een summier stapeltje op hem te wachten. Op naar de postkamer, maar die was ondertussen ook verhuisd. Bevond die zich eerst

nog in het bestuursgebouw, nu is dit zenuwcentrum voor onze postzaken te vinden in de W-hal. Na lang zoeken kwam De Leeuw uiteindelijk aan de deur van de postkamer. Het volgende knelpunt diende zich alweer aan. De rode kaartjes waren ook hier niet meer te achterhalen. Het gevolg hiervan is dat de ESK dus ongeveer al z'n inschrijvingen is kwijtgeraakt in de bureaucratistische mallemlen van de interne postverwerking. Wat doe je dan als ESK zijnde? Zij besloten bij de CSA aan te kloppen voor de adressen van de nieuwe studenten voor een algehele mailing, om zo de papieren alsnog ingevuld te krijgen. Echter, de tragedie is nog niet voorbij. De wet bepaalt dat de persoonsgegevens van de nieuwe studenten niet vrijgegeven mogen worden en dus kreeg De Leeuw deze niet zomaar mee. Na aangeklopt te hebben bij het bestuursgebouw en met hun toestemming terug te zijn gegaan naar de CSA, kan de ESK eindelijk hun mailing opsturen naar de studenten. Bij de ESK hopen ze maar op één ding: dat de nieuwe, 'witte' kaartjes wel goed aankomen in W&S. Om dat te bereiken zijn de nieuwe kaartjes dan ook rechtstreeks aan W&S geadresseerd. Het was natuurlijk ook wel te verwachten dat het met de duivelse 'rode' kaartjes fout moest gaan.

Beurs zoekt student

door
Caspar
Jans
&
Moniek
Stoffele

Eindelijk is het de Eindhovense Studentenvakbond (ESVB) gelukt. Ze hebben vier bestuursbeurzen toegewezen gekregen. Een paar jaar geleden begon de vakbond met het aanvragen van deze beurzen. Toen waren ze echter wel op de juiste plaats, maar niet op de juiste tijd. Heel toevallig was net het bestuursgebouw in die periode bezet en werd hun verzoek afgewezen. Hierna probeerden ze het nog een keer en nog eens. Na de derde mislukking tekenden ze protest aan, maar tevergeefs. Uiteindelijk kregen ze toch een

reactie op één van hun brieven. Ze konden een afspraak maken met ir. Harrie Roumen, de secretaris van het College van Bestuur. Na het gesprek kregen ze de vier gevraagde beurzen. Maar nu kwam pas het echte probleem; wie kon men blij maken met deze hard bevochten bestuursbeurzen? Op vrijdag 5 september, de uiterste inleverdatum van de OV-jaarkaart voor studenten met een bestuursbeurs, waren er pas drie bestuurders. De vierde bestuurder had zich nog niet gemeld. Als een vierde persoon zich nog geroepen voelt de kar te trekken, zal deze voor de bestuursbeurs de OV-kaart nog moeten inleveren. Dat houdt echter wel een boete van minimaal 150 gulden in voor dit laatste bestuurslid. Besturen is leuk, maar zo leuk?

Koken met de computer

Studenten krijgen vaak allerlei etiketten opgeplakt door de 'gewone' burgers. Ze feesten er maar op los, ze zeuren altijd over te weinig geld, ze studeren alleen wanneer ze zin hebben en ze kunnen niet koken. Over die eerste drie beweringen zullen we ons hier niet uitlaten, maar die laatste is onjuist, tenminste door de bank genomen. Voor studenten die culinair toch wat moeilijk uit de voeten kunnen, heeft Knorr voor het tweede achtereenvolgende jaar een oplossing: de kookflop. In de Universiteitsagenda van de Volkskrant adverteren zij met hun ludieke actie: 'Lekkere Bits & Bytes van Knorr'. Om je moeder eens te verbazen met je kookkunsten zou je een kookflop aan moeten vragen, boordevol lekkere recepten. Het enige wat je hiervoor moet doen is even bellen, of even op Internet surfen. Oke, eerst even surfen. Vanuit de

TUE-homepage spoeden we ons naar <http://www.knorr.nl>. Even wachten, er zijn wat problemen met het vinden van de pagina. Logisch, omdat de pagina helemaal niet bestaat. Nou ja, dan maar even bellen. Kost je wel een gulden per minuut, maar voor zo'n unieke kookflop heb je dat graag over. Een zwele damesstem maakt dat je gaat watertanden naar allerlei heerlijke recepten, voor jezelf, je vriend(in), je moeder, of een hele groep vrienden. Immiddels begint je tikker al een beetje te roken. Nadat je lekker bent gemaakt, wordt even tussen neus en lippen door verteld dat er wel wat handling- en verzendkosten aan verbonden zijn. Hoeveel blijft voorlopig onduidelijk. Eindelijk mag je je kenbaar maken door het intikken van je eigen telefoonnummer. Binnen niet te lange tijd krijg je een antwoordkaart toegestuurd, waarmee je dan de echte flop aan kunt vragen. Na

je telefoonnummer klinkt er een erg gezellig muzikje, wat blijkbaar het einde van het telefoonsprek aangeeft. In totaal heeft het telefoonnummer een kleine twee minuten geduurd, dus het valt nog mee. Alleen nu nog even afwachten of het allemaal goed komt. Toch eens terug naar Internet. Met de netsearch komen we uiteindelijk toch op de goede pagina: 'http://www.riv.net/knorr'. Hier kun je kiezen uit maar liefst twee kookflops. Aanklikken van één van deze leidt tot het downloaden van de kookflop. Misschien komt het omdat we geen echte computerneers zijn, maar pas na een hele tijd komen we in het programma. Dat schotelt ons meteen de lasagnette met koolvissaus voor. Even verder kijken wat er nog meer te vinden is. Na enig zoeken vinden we een hele lijst met heerlijke gerechten. Nu is het alleen nog zaak de voorbereidingen niet te laten floppen.

